SOPIMUS
ASIAKAS- JA POTILASTIETOJÄRJESTELMÄN YLLÄPIDOSTA JA KEHITTÄMISESTÄ SEKÄ SIIHEN LIITTYVISTÄ TUKIPALVELUISTA

[Pohjois-Pohjanmaan/Lapin] hyvinvointialueen

ja

[toimittaja]

välillä

[LUONNOS 8.10.2026]

Sisällysluettelo

1 SOPIJAPUOLET 4

2 SOPIMUKSEN KOHDE, TAUSTA JA TARKOITUS 4

3 MÄÄRITELMÄT 6

4 SOPIMUKSEN RAKENNE 7

5 SOPIMUKSEEN SISÄLTYVÄT JATKUVAT PALVELUT 8
5.1 Yleistä 8
5.2 Ylläpito 9
5.3 Tuotekehitys 9
5.4 Versiopäivitykset 11
5.5 Tuki- ja koulutuspalvelut 12
5.6 Palvelutasot 12

6 ASIANTUNTIJAPALVELUT 12

7 JÄRJESTELMÄN TAI TOIMINNALLISUUDEN KORVAAMINEN 13

8 MUITA PALVELUITA KOSKEVAT SOPIMUKSET 14

9 SIIRTYMÄAIKA 14

10 YHTEISTYÖMALLI 15
10.1 Yleistä 15
10.2 Myötävaikutusvelvollisuus 15
10.3 Sopijapuolten kumppanuus 16
10.4 Ohjausryhmä 16
10.5 Taktinen yhteistyöryhmä 17
10.6 Operatiivinen yhteistyöryhmä 18
10.7 Avainhenkilöt 18

11 TOIMITTAJAN VELVOLLISUUDET 19

12 TILAAJAN VELVOLLISUUDET 21

13 ALIHANKKIJAT 22

14 HINNOITTELU JA MAKSUEHDOT 22
14.1 Hinnat 22
14.2 Käyttäjätyytyväisyysbonus 22
14.3 Maksuehto ja laskutus 23
14.4 Hinnanmuutokset 24

15 IMMATERIAALIOIKEUDET 25

16 SOPIMUSSAKKO 26
16.1 Palvelutasoalitusten sanktiointi 26
16.2 Asiantuntijapalveluiden viivästyminen 26
16.3 Avainhenkilöitä koskeva sopimussakko 26
16.4 Tietosuojavelvoitteiden rikkomusten sopimussakko 27
16.5 Tietoturvavelvoitteiden rikkomusten sopimussakko 27
16.6 Muut sopimussakot 27
16.7 Yleistä sopimussakoista 27

17 VAHINGONKORVAUS JA VASTUUNRAJOITUS 28

18 TARKASTUSOIKEUS 28

19 SOPIMUKSEN SIIRTO 28
20 SOPIMUSKAUSI JA SOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN 29
21 VAKUUTUKSET 31
22 AVUSTAMISVELVOLLISUUS 31
23 MUUTOKSET 32
24 YHTEYSHENKILÖT 32
25 ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN 32
26 ALLEKIRJOITUKSET 33

Tämä sopimus asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöoikeuksista, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä siihen liittyvistä tukipalveluista (”**sopimus**”) on solmittu seuraavien sopijapuolten välillä [*pvm*]:

1 SOPIJAPUOLET

1.1 Tilaaja

[Pohjois-Pohjanmaan/Lapin] hyvinvointialue (y-tunnus: 3221326-2/ 3221332-6, ”**tilaaja**”)
Kajaanintie 50, 90220 Oulu/ Porokatu 39 C, 96101 Rovaniemi

1.2 Toimittaja

[*toimittajan nimi*] (y-tunnus [ ], ”**toimittaja**”)
[*osoite*]

1.3 Tilaajaa ja toimittajaa kutsutaan jäljempänä yhdessä ”sopijapuolet” ja erikseen ”sopijapuoli”.

2 SOPIMUKSEN KOHDE, TAUSTA JA TARKOITUS

2.1 Tämä sopimus on osa hankintapäätöksessä [*lisätään viittaus*] tarkoitettua yritysjärjestelyä, jossa (i) tilaaja on myynyt omistamansa osuuden aiemmin tilaajan sidosyksikkönä toimineesta Esko Systems Oy:stä [*lisätään ostajan nimi*] ja (ii) toimittaja on sitoutunut ylläpitämään asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuutta tilaajalle, jatkokehittämään sitä ja tarjoamaan siihen liittyviä tukipalveluita tämän sopimuksen mukaisesti vähintään kymmenen (10) vuoden ajan kokonaispalveluna.

2.2 Tämän sopimuksen kohteena on toimittajan tilaajan käyttöön toimittaman asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden (”**kokonaisjärjestelmä**”) käyttöoikeudet, ylläpito, tuotekehitys, versiopäivitykset ja tuki- ja koulutuspalvelut (yhdessä ”**jatkuvat palvelut**”) sekä tilaajan erikseen tilattavat asiantuntijapalvelut.

2.3 Tämän sopimuksen lisäksi osana kohdassa 2.1 tarkoitettua hankintaa sopijapuolet ovat tehneet kokonaisjärjestelmän uusien osioiden käyttöönottoa koskevia toimitussopimuksia, joihin sovelletaan osittain tämän sopimuksen ehtoja siten kuin kyseisissä toimitussopimuksissa on tarkemmin sovittu.

2.4 Tilaaja on julkisia sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja tarjoava hyvinvointialue. Hyvinvointialueiden rahoitusjärjestelyn johdosta tilaajalle on erityisen tärkeää kustannusten tasaisuus ja ennakoitavuus. Sopimuksen hinnoittelumallissa on huomioitu tämä tilaajan tarve siten, että pääosa sopimuksen kohteesta tarjotaan kiinteällä kuukausimaksulla.

2.5 Toimittaja on [*lisätään toimittajan kuvaus*].

2.6 Toimittaja vastaa omassa vastuupiirissään olevilta osin siitä, että yritysjärjestelyyn liittyvä mahdollinen transitiovaihe tai organisaatiomuutokset eivät aiheuta katkoksia tai muuta haittaa tilaajan kokonaisjärjestelmän käytölle. Toimittaja jatkaa Esko Systems Oy:n ennen yritysjärjestelyä toimittamien jatkuvien palveluiden toimittamista tilaajalle katkoksetta tämän sopimuksen voimaantulosta lukien tämän sopimuksen mukaisesti.

2.7 Kokonaisjärjestelmä sisältää sekä toimittajan tai Esko Systems Oy:n itse kehittämiä järjestelmiä (”**Esko-järjestelmä**”) että järjestelmiä, jotka toimittaja tai Esko Systems Oy on hankkinut tai hankkii tilaajan käyttöön kolmansilta osapuolilta (”**liitännäisjärjestelmä**”). Kokonaisjärjestelmän osat sekä niiden keskisimmät ominaisuudet ja vaatimukset on kuvattu liitteenä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] olevassa tuote- ja arkkitehtuurikuvauksessa ja liitteenä [*vaatimusmäärittelyt*] olevissa vaatimusmäärittelyissä. Toimittajalla on oikeus korvata kolmansilta osapuolilta hankittuja kokonaisjärjestelmän osia omilla tai muilta kolmansilta osapuolilta hankituilla järjestelmillä, jotka täyttävät kullekin järjestelmälle määritellyt vaatimukset ja ehdot, tämän sopimuksen mukaisesti.

2.8 Osana hankintaa liittyvää tarjoustaan toimittaja on laatinut Esko-järjestelmiä ja kokonaisjärjestelmää koskevan alustavan kehittämissuunnitelman, joka on liitteenä [*kehittämissuunnitelma*] ja jonka toimeenpanon toimittaja aloittaa tämän sopimuksen voimaan tullessa. Toimittaja ylläpitää kehittämissuunnitelmaa aktiivisesti koko sopimuskauden ajan siten kuin tässä sopimuksessa tarkemmin määritetään. Sopijapuolten yhteisenä tavoitteena on varmistaa kokonaisjärjestelmän jatkuva kehittäminen. Tähän liittyvästä yhteistyöstä on sovittu tarkemmin kohdassa 9.

2.9 [POHDE: Kokonaisjärjestelmä on sopimuksen tekohetkellä pääosin jo toimitettu hyväksytysti tilaajalle ja tilaajan tuotantokäytössä. / LAPHA: Kokonaisjärjestelmä on sopimuksen tekohetkellä osittain jo toimitettu hyväksytysti tilaajalle ja tilaajan tuotantokäytössä.] Näiltä osin toimittaja toteuttaa kokonaisjärjestelmän ylläpitoa tilaajalle jatkuvana palveluna tämän sopimuksen mukaisesti sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen. Joidenkin kokonaisjärjestelmään sisältyvien järjestelmien käyttöönottoprojekti on kuitenkin vielä käynnissä sopimuksen voimaantulopäivänä, ja näihin käyttöönottoprojekteihin sovelletaan niitä koskevia erillisiä toimitussopimuksia. Näiltä osin järjestelmä tai sen osa tulee tämän sopimuksen piiriin, kun tilaaja on hyväksynyt kyseisen järjestelmän tai sen osan käyttöönoton. Kunkin järjestelmän tai sen osan käyttöönoton tilanne sekä tulevien käyttöönottojen vaikutus tämän sopimuksen hinnoitteluun on eritelty liitteissä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] ja [*hinnasto*] taikka kyseisessä toimitussopimuksessa.

2.10 Sopijapuolet toteavat, että kokonaisjärjestelmä ei välttämättä tämän sopimuksen voimaantulohetkellä täytä kaikilta osin tässä sopimuksessa kokonaisjärjestelmälle asetettuja vaatimuksia. Tästä syystä sopijapuolet sopivat kohdan 9 mukaisesti siirtymäajasta ja toimenpiteistä, joiden aikana toimittajalla on mahdollisuus saattaa kokonaisjärjestelmä sopimuksen mukaiseksi.

2.11 Tämän sopimuksen tullessa voimaan kokonaisjärjestelmää ajetaan tilaajan ulkopuoliselta kumppanilta hankkimassa palveluinfrastruktuurissa. Tilaaja vastaa infrastruktuuripalveluiden järjestämisestä, eivätkä ne kuulu tämän sopimuksen tai sen mukaisten jatkuvien palvelujen piiriin.

2.12 Sopijapuolten tavoitteena tällä sopimuksella on jatkaa tilaajan kokonaisjärjestelmän käyttöä pitkäjänteisesti sekä varmistaa kokonaisjärjestelmän toimivuus ja ajantasaisuus koko sopimuskauden ajan tilaajalle ennustettavin kustannuksin. Edellytyksenä tilaajan pitkäjänteiselle kokonaisjärjestelmän käytölle on alla kuvatut yleisperiaatteet, joita toimittaja sitoutuu tällä sopimuksella tukemaan ja noudattamaan. Yleisperiaatteiden sisältöä on tarkennettu ja konkretisoitu tämän sopimuksen nimenomaisilla sopimusehdoilla.

(a) Sopijapuolet edistävät kokonaisjärjestelmän jatkuvaa kehitystyötä yhdessä siten, että toimittaja kohtelee tilaajaa sen yhtenä prioriteettiasiakkaanaan ja tilaaja antaa toimittajalle oikeuden käyttää sitä referenssiasiakkaanaan.

(b) Kokonaisjärjestelmä on kustannustehokas, ja sen ylläpito- ja käyttökustannukset ovat tilaajalle ennustettavia. Kaikki tämän sopimuksen mukaiset jatkuvat palvelut sisältyvät tilaajan toimittajalle maksamaan kiinteään kuukausihintaan, ellei nimenomaisesti kirjallisesti ole toisin sopijapuolten välillä sovittu.

(c) Kokonaisjärjestelmä täyttää toiminnallisuudeltaan EU- ja kansallisen lainsäädännön asettamat vaatimukset sekä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimijan yleiset tarpeet.

(d) Esko-järjestelmiä sekä niiden laatua, ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia kehitetään aktiivisesti läheisessä yhteistyössä tilaajan kanssa. Tilaajalla on mahdollisuus käyttää aina ilman erillistä maksua järjestelmien viimeisimpiä versioita siten kuin tässä sopimuksessa on tarkemmin sovittu.

(e) Toimittaja käyttää ja hyödyntää Esko-järjestelmiä kehittäessään esimerkiksi ITIL:n mukaisia järjestelmäkehityksen alalla kulloinkin sovellettavia parhaita käytäntöjä ja varmistaa järjestelmän korkean laadun hyödyntäen ajanmukaista teknologiaa tilaajan tarpeet huomioiden koko sopimuskauden ajan.

(f) Kokonaisjärjestelmä on yhteensopiva kulloinkin yleisesti käytössä olevien tiedonkäsittelyjärjestelmien kanssa siten, ettei tilaaja joudu hankkimaan järjestelmän käyttämiseksi sellaisia toimittajan tai kolmannen osapuolen tietojärjestelmiä, joista tässä sopimuksessa tai sopijapuolten välillä muutoin ei erikseen ole sovittu, ja tarjoaa avoimia rajapintoja, joiden välityksellä tilaaja voi integroida järjestelmän muihin käyttämiinsä tietojärjestelmiin.

(g) Kokonaisjärjestelmä on turvallinen sekä käytettävyydeltään korkealaatuinen ja yhtenäinen kokonaisuus.

(h) Kokonaisjärjestelmän volyymi ja sisältö skaalautuvat tilaajan tarpeiden mukaan. Skaalautumisesta sovitaan sopijapuolten välillä muutoshallinnassa, ellei skaalautuvuudesta ole tarkemmin sovittu tässä sopimuksessa.

(i) Tilaaja käyttää kokonaisjärjestelmää ja siihen tallennettuja tietoja myös tutkimukseen ja tietojohtamiseen, ja järjestelmien tulee mahdollistaa tällainen tietojen toisiokäyttö myös jatkossa.

2.13 Esko-järjestelmät on todettu parhaaksi järjestelmäksi *Potilastietojärjestelmät lääkärin työvälineenä* -tutkimuksissa vuosina 2010, 2014, 2017 ja 2021, parhaaksi tietojärjestelmäksi THL:n suomalaisille sairaanhoitajille tekemässä tutkimuksessa vuonna 2020 sekä lähihoitajille tehdyssä tutkimuksessa vuonna 2022. Sopijapuolten yhteisenä tavoitteena on säilyttää Esko-järjestelmät sekä soveltuvin osin kokonaisjärjestelmä mahdollisimman käyttäjäystävällisenä myös jatkossa, ja ovat tältä osin sopineet mahdollisesta käyttäjätyytyväisyysbonuksesta.

3 MÄÄRITELMÄT

3.1 Tässä sopimuksessa seuraavilla termeillä on niiden tässä kohdassa annettu merkitys, ellei jossain kohdassa ole nimenomaisesti toisin sovittu:

Alihankkija	kolmas taho, joka osallistuu sopimuksessa tarkoitettujen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen toimittajan lukuun ja joka on listattu liitteeseen 15.
asiantuntijapalvelut	jatkuviin palveluihin kuulumattomia, mutta niitä tukevia erikseen tilattavia asiantuntijatöitä
Esko-järjestelmä	kokonaisjärjestelmään kuuluva osajärjestelmä, jonka Esko Systems Oy tai toimittaja taikka niiden konserniyhtiö on kehittänyt (mukaan lukien kyseiseen osajärjestelmään mahdollisesti sisältyvät avoimen lähdekoodin tai kolmannen osapuolen ohjelmistokomponentit) ja joka on listattu Esko-järjestelmänä liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*]
infrastruktuuripalvelut	tämän sopimuksen ja jatkuvien palveluiden piiriin kuulumattomat, tilaajan kokonaisjärjestelmän ajamiseen tarvittava tuotantoympäristö ja testiympäristö, sisältäen niihin liittyvät laitteet, palvelinkapasiteetti (riippumatta palvelinten sijainnista), palvelinten ylläpito ja konfigurointi, tietoliikennepalvelut sekä työasemien hankinta ja tuki
hankintalainsäädäntö	Euroopan unionin hankintoja koskeva lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sekä niiden perusteella annetut alemmantasoiset säädökset ja viranomaismääräykset
ITIL	Information Technology Infrastructure Library, joka on kansainvälisesti tunnustettu kokoelma hyviä käytäntöjä tietotekniikkapalveluiden hallintaan ja johtamiseen

jatkuvat palvelut	toimittajan kiinteää kuukausimaksua vastaan tuottamat järjestelmän käyttöoikeudet, ylläpito-, tuotekehitys-, versiopäivitys- sekä tuki- ja koulutuspalvelut
järjestelmä	kokonaisjärjestelmään sisältyvä osajärjestelmä, joka voi olla Esko-järjestelmä tai liitännäisjärjestelmä
kehittämissuunnitelma	toimittajan ylläpitämä Esko-järjestelmää ja kokonaisjärjestelmää koskeva kehittämissuunnitelma ja niihin perustuva tiekartta
kokonaisjärjestelmä	toimittajan tilaajalle toimittaman asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus, joka muodostuu Esko-järjestelmistä ja liitännäisjärjestelmistä
lainsäädäntö	Euroopan unionin lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sekä niiden perusteella annetut alemmantasoiset säädökset ja viranomaismääräykset
liitännäisjärjestelmä	kokonaisjärjestelmään sisältyvä osajärjestelmä, jonka Esko Systems Oy tai toimittaja on hankkinut tai hankkii tilaajalle alihankkijalta tai muulta kolmannelta osapuolelta ja joka on listattu liitännäisjärjestelmänä liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*]

3.2 Yksikössä määriteltyjä termejä voidaan käyttää tilanteen mukaan myös monikossa ja monikossa määriteltyjä termejä yksikössä.

3.3 Lisäksi sovelletaan JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 2 ja JIT 2025 – Palvelut kohdan 2 määritelmiä, ellei kohdassa 3.1 ole annettu niistä poikkeavaa määritelmää.

4 SOPIMUKSEN RAKENNE

4.1 Tämä sopimus muodostuu tästä sopimusasiakirjasta ja seuraavista liitteistä niiden aliliitteineen:

Liite 1	[Henkilötietojen käsittelyn ehdot/Tietosuojaliite] ja henkilötietojen käsittelytoimien kuvaus
Liite 2	Tietoturvaliite
Liite 3	Palvelutasoliite
Liite 4	Hinnasto
Liite 5	Vaatimusmäärittelyt
Liite 6	Tuote- ja arkkitehtuurikuvaus
Liite 7	Infrastruktuuripalvelujen tekniset vaatimukset
Liite 8	Muutoshallinta
Liite 9	Kehittämissuunnitelma [*lisätään voittaneesta tarjouksesta*]
Liite 10	Erityisehtoja palveluista (JIT 2025 – Palvelut)
Liite 11	Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2025 – Yleiset ehdot)
Liite 12	Jatkuvien palvelujen raportit
Liite 13	Avainhenkilöt [*lisätään allekirjoituksen yhteydessä*]
Liite 14	Palveludokumentaatio [*valmistelussa*]

Liite 15	Toimittajan alihankkijat [*valmistelussa / täydennetään voittaneesta tarjouksesta*]
Liite 16	EULA/lisenssiehdot [*lisätään allekirjoituksen yhteydessä*]
Liite 17	Toimitussopimusmalli
Liite 18	Palveluhyvityssopimus
Liite 19	Liitännäisjärjestelmien irtisanomisajat
Liite [ ]	[lisätään tarvittaessa]

4.2 Sopimusta tulee tulkita kokonaisuutena, jossa sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Mikäli tämän sopimusasiakirjan ja/tai sen liitteiden välillä on ristiriitaa, sovelletaan ensisijaisesti tätä sopimusasiakirjaa ja sen jälkeen sen liitteitä yllä mainitussa numerojärjestyksessä pienimmästä suurimpaan, ellei jossain kohdassa ole nimenomaisesti toisin sovittu.

4.3 Tilaaja ja toimittaja ovat sopineet henkilötietojen käsittelyä koskevista ehdoista liitteessä [*henkilötietojen käsittelyn ehdot*] ja tietoturvaa koskevista ehdoista liitteessä [*tietoturvaliite*]. Kyseiset ehdot liitteineen ovat ensisijaisia verrattuna tähän sopimukseen siltä osin kuin kyse on tietosuojan tai tietoturvan alaan kuuluvasta asiasta. Toimittaja toteuttaa henkilötietojen käsittelyä koskevien ehtojen sekä tietoturvaliitteen mukaiset tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät velvollisuudet ilman eri veloitusta.

5 SOPIMUKSEEN SISÄLTYVÄT JATKUVAT PALVELUT

5.1 Yleistä

5.1.1 Tämän sopimuksen mukaisiin jatkuviin palveluihin sisältyvät toimittajan tuottamat kokonaisjärjestelmää koskevat käyttöoikeudet, ylläpito-, tuotekehitys-, versiopäivitys- sekä tuki- ja koulutuspalvelut. Jatkuvien palvelujen sisältöä on kuvattu tarkemmin tässä luvussa.

5.1.2 Toimittajan yhteyshenkilö pitää yllä ajantasaista listaa toimittajan tämän sopimuksen perusteella Tilaajalle toimittamista järjestelmistä ja sovituista palvelutasoista muutoksineen.

5.1.3 Toimittaja kokoaa ja toimittaa tilaajalle kuukausittain liitteessä [*jatkuvien palvelujen raportit*] sovitut jatkuvien palvelujen raportit.

5.1.4 Sopijapuolten vastuita eri tehtäviin liittyen on kuvattu sopimuksen liitteissä ja niiden RACI-taulukoissa.

5.1.5 Varsinaisten käyttötarkoitustensa lisäksi kokonaisjärjestelmän on mahdollistettava tilaajan nimeämille käyttäjille ilman erillistä veloitusta ja ilman aiheetonta viivytystä pääsy järjestelmien sisältämiin tilaajan tietoihin ja Esko-tietojärjestelmään sisältyvään tietoaltaaseen sekä tilaajan pyynnöstä toimitettava tilaajan pyytämät tiedot tilaajan osoittamaan tietoaltaaseen tai muuhun järjestelmään tutkimus- ja tietojohtamistarkoituksessa tehtäviä tietohakuja ja -poimintoja ja muuta tiedon toisiokäyttöä varten sosiaali- ja terveystietojen toissijaista käyttöä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Tämän kohdan mukainen käyttö on huomioitava kaikissa tämän sopimuksen mukaisissa jatkuvissa palveluissa. Tämän kohdan mukainen velvoite koskee kokonaisjärjestelmässä olevien tietojen saataville asettamista tämän sopimuksen voimassaolohetkellä olemassa olevien tai muuten sovittujen rajapintojen, tietoaltaiden ja palveluiden kautta sekä järjestelmän normaaliin tuki- ja ylläpitopalveluun kuuluvia kohtuullisia toimenpiteitä. Mikäli tilaajan pyyntö edellyttää uutta tai asiakaskohtaista tietopoimintaa, olennaista manuaalista työtä, toistuvaa aineistotoimitusta, aineiston yhdistelyä tai muokkaamista, uutta integraatiota, tietomallin tai rajapinnan muutosta taikka muuta jatkuvien palveluiden sovitun laajuuden ylittävää työtä, toteutuksesta, aikataulusta ja kustannusvaikutuksista sovitaan etukäteen muutoshallintamenettelyssä tai erillisellä tilauksella. Selvyyden vuoksi sopijapuolet toteavat, että tavanomaiset tutkimus- ja tietojohtamistarkoituksessa tehtävät haut ja tietopoiminnat olemassa

olevista tietovarannoista, tietoaltaista ja rajapinnoista kuuluvat tämän velvoitteen piiriin eikä niistä peritä erillistä veloitusta.

5.1.6 Kaikki tässä kohdassa 5 tarkoitetut palvelut ja toimenpiteet sekä kaikki niiden toteuttamiseksi tarvittavat osatoimenpiteet, materiaalit ja muut tarpeelliset osatoimet sisältyvät kohdan 14.1.1 mukaiseen hintaan.

5.2 Ylläpito

5.2.1 Ylläpitoon kuuluvat kokonaisjärjestelmään liittyvien palvelupyyntöjen hallinta, muutosten hallinta sekä häiriön- ja ongelmanhallinta, kuten ohjelmistovirheiden selvittäminen ja korjaaminen. Siltä osin kuin liitännäisjärjestelmän häiriö tai ongelma ei ole toimittajan korjattavissa, toimittaja on yhteydessä liitännäisjärjestelmän toimittaneeseen alihankkijaan kyseisen häiriön tai ongelman selvittämiseksi ja korjaamiseksi.

5.2.2 Ylläpitoon kuuluu myös tilaajan avustaminen ohjelmistovirheestä johtuvien tietosisältöjen virheiden korjaamisessa tai tietojen palauttamisessa viimeisimmistä varmuuskopioista. Selvyyden vuoksi todetaan, että kokonaisjärjestelmän ja sen sisällön varmuuskopiointi eivät kuitenkaan kuulu tämän sopimuksen piiriin, vaan siitä huolehtii tilaajan infrastruktuuripalvelun tarjoaja.

5.2.3 Ylläpitoon kuuluu lisäksi kokonaisjärjestelmän sisäisten integraatioiden ja vaatimusmäärittelyn mukaisten muiden integraatioiden ylläpito sekä se, että toimittaja varmistaa vastuullaan (ml. alihankkijoidensa vastuulla) olevien järjestelmien olevan niitä koskevien kulloinkin voimassa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön ja lääkinnällisiä laitteita koskevan lainsäädännön vaatimusten mukaisia.

5.2.4 Jos kokonaisjärjestelmässä tai jatkuvissa palveluissa tai tilaajalle luovutettavassa dokumentaatiossa havaitaan toimittajasta johtuvia virheitä, toimittajalla on oikeus ja velvollisuus korjata virheet ilman erillistä veloitusta ja kohtuullisessa ajassa. Jos toimittaja ei korjaa virhettä kohtuullisessa ajassa, tilaajalla on oikeus vaatia toimittajaa korjaamaan virhe viivytyksettä viivästymisreklamaatiolla. Toimittajan tulee tällöin laatia kirjallinen erityissuunnitelma virheen korjaamisesta ja käynnistää siinä kuvatut toimenpiteet. Jos toimittaja ei ole pystynyt korjaamaan virhettä tilaajan määrittämässä kohtuullisessa, kuitenkin vähintään kolmen (3) kuukauden pituisessa, ajassa tilaajan viivästymisreklamaatiosta, tilaaja on oikeutettu teettämään virheiden korjaukset kolmannella osapuolella sopimuksessa kuvattujen vastuurajoitusten puitteissa toimittajan kustannuksella. Tilaajan tulee hyvissä ajoin etukäteen ilmoittaa teettämisuhasta toimittajalle. Mikäli valmisohjelmiston tai kolmannen osapuolen palvelun ehdot estävät korjausten teettämisen kolmannella osapuolella, tilaajalla on virheen vuoksi oikeus hinnanalennukseen. Mikäli virhe on niin olennainen, että sopimuksen tarkoitus jää virheen vuoksi olennaisesti saavuttamatta, tilaajalla on oikeus purkaa tai irtisanoa sopimus välittömin vaikutuksin alla olevien kohtien 20.5 ja 20.6 mukaisesti sen järjestelmän osalta, jota virhe koskee. Tilaajalla on myös oikeus purkaa tai irtisanoa sopimus samanaikaisesti myös sellaisten muiden samaa järjestelmäkokonaisuutta koskevien järjestelmien osalta, joita tilaaja ei voi edellä mainitun purkamisen tai irtisanomisen johdosta olennaisilta osin enää käyttää hyödykseen.

5.2.5 Ylläpitoon ja kohdan 14.1.1 mukaiseen kiinteään hintaan sisältyy myös kaikki kokonaisjärjestelmää koskevat lisenssit, eikä toimittajalla ole oikeutta periä erillisiä lisenssimaksuja, ellei jonkin järjestelmän osalta ole nimenomaisesti toisin sovittu.

5.3 Tuotekehitys

5.3.1 Toimittaja edelleenkehittää Esko-järjestelmiä ja niistä muodostuvaa osakokonaisuutta aktiivisesti parantamalla järjestelmien olemassa olevia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia sekä lisäämällä uusia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia, joilla voidaan esimerkiksi parantaa järjestelmän toimivuutta, kattavuutta tai skaalautuvuutta hankintalainsäädäntö huomioiden. Sopimuksen kohteeseen sisältyvän kehittämisen piiriin kuuluvat lähtökohtaisesti kaikki toimittajan

järjestelmään kehittämät parannellut ja uudet ominaisuudet ja toiminnallisuudet lukuun ottamatta toimittajan asiakaskohtaisesti kehittämiä erityisominaisuuksia tai -toiminnallisuuksia.

5.3.2 Rajoittamatta edellä kohdassa 5.3.1 yleisesti mainittua, tämän sopimuksen mukaiseen tuotekehitykseen kuuluvat kaikissa tapauksissa tietoturvapäivitysten ja yleisestä teknologian kehittymisestä (esimerkiksi käyttöjärjestelmien, selainten sekä palvelin- ja tietokantaohjelmistojen kehittyminen) aiheutuvien päivitysten toteuttaminen sekä järjestelmän omien integraatiorajapintojen ylläpito ja kehittäminen ilman erillistä tilausta.

5.3.3 Mikäli Esko-järjestelmiin liittyvän pakottavan tilaajan toimintaa koskeva lainsäädännön aiheuttama yksi tai useampi muu kuin kohdassa 19.2 tarkoitettu merkittävä muutos, jota sopijapuolet eivät ole sopimuksen tekohetkellä voineet kohtuudella ennakoida (”**lainsäädäntöperusteinen muutos**”), aiheuttaa järjestelmään muutostarpeita, joista suoraan aiheutuvan toimittajan kehitystyön määrä ylittää 10 000 henkilötyötuntia yhden kalenterivuoden aikana, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan ja sopimaan kyseisen muutoksen tai kyseisten muutosten aiheuttaman kehitystyön korvaamisesta toimittajalle tai hinnanmuutoksesta muutoshallintaliitteessä (liite [*muutoshallinta*]) sovitulla tavalla siltä osin kuin tarvittavan kehitystyön yhteismäärä ylittää 10 000 henkilötyötuntia yhden kalenterivuoden aikana. Selvyyden vuoksi todetaan, että lainsäädäntöperusteisista muutoksista aiheutuva kehitystyö 10 000 henkilötyötuntiin asti per kalenterivuosi sisältyy jatkuvan palvelun kiinteän kuukausihinnan piiriin. Tässä kohdassa tarkoitettu lainsäädäntöperusteinen muutos voi liittyä esimerkiksi hyvinvointialueiden palveluiden järjestämisvastuisiin tai järjestämistapaan. Tästä kohdasta johtuvien lisäkorvausten tai hinnanmuutosten yhteismäärä ei voi ylittää 3 prosenttia sopimusvuosien 1–3 aikana, 7,5 prosenttia sopimusvuosien 4–7 aikana eikä 15 prosenttia sopimusvuosien 8–10 aikana verrattuna kohdan 14.1.1 mukaiseen Esko-järjestelmien jatkuvien palveluiden kokonaishintaan tämän sopimuksen voimaantulohetkellä. Kymmenennen sopimusvuoden jälkeen tästä kohdasta johtuvien lisäkorvausten tai hinnanmuutosten yhteismäärä voi olla enintään 2,5 prosenttia vuodessa verrattuna edellisen sopimusvuoden kokonaishintaan. Lainsäädäntöperusteisen muutoksen toteuttamisesta, aikataulusta ja kustannusten korvaamisesta sovitaan muutoshallintamenettelyn mukaisesti.

5.3.4 Tilaaja voi perustellusta syystä kieltäytyä tekemästä kohdassa 5.3.3 tarkoitettua sopimusta lainsäädäntöperusteisen muutoksen aiheuttamasta kehitystyöstä. Tällaisessa tapauksessa toimittajan ei katsota olevan sopimusrikkomuksessa siltä osin kuin kokonaisjärjestelmä ei vastaa lainsäädäntöä kyseisen lainsäädäntöperusteisen muutoksen osalta.

5.3.5 Toimittajan omaa toimintaa taikka yleisesti henkilötietojen käsittelyä koskevat lainsäädäntöperusteiset muutokset eivät oikeuta toimittajaa kohdan 5.3.3 mukaiseen lisäkorvaukseen tai hinnanmuutokseen, vaan näiden katsotaan kuuluvan jatkuvan palvelun kiinteän kuukausihinnan piiriin.

5.3.6 Toimittaja ylläpitää koko sopimuskauden ajan liitteenä [*kehittämissuunnitelma*] olevaan alustavaan kehittämissuunnitelmaan perustuvaa Esko-järjestelmien jatkuvaa kehittämissuunnitelmaa sekä kokonaisjärjestelmää koskevaa suunnitelmaa ja niistä muodostettua tiekarttaa (*roadmap*) (yhdessä ”**kehittämissuunnitelma**”). Kehittämissuunnitelman tulee sisältää myös toimittajan alustavat suunnitelmat kohdassa 6 tarkoitettujen korvaamisten osalta. Tuotekehityksen piiriin kuuluu myös kokonaisjärjestelmän versionhallinta.

5.3.7 Tuotekehitys ei saa vaikuttaa heikentävästi tilaajalle tarjottavan kokonaisjärjestelmän toimivuuteen, käytettävyyteen tai laatuun. Mikäli uusi ominaisuus tai toiminnallisuus aiheuttaa muutostarpeita toimittajan tilaajalle aiemmin toimittamiin järjestelmän osiin, toimittajan on toteutettava tällaiset muutokset ilman erillistä veloitusta. Mikäli tuotekehityksen seurauksena järjestelmä ei palvelisi enää tilaajan alkuperäistä tarvetta eikä täytä tämän sopimuksen ehtoja, toimittajan on palautettava tilaajan käyttämä järjestelmä muutosta edeltävään tilaan ilman eri veloitusta.

5.3.8 Toimittaja ei saa kiertää tämän sopimuksen mukaisia tuotekehitysvelvoitteitaan keinotekoisilla järjestelyillä. Jos toimittaja esimerkiksi toteuttaa Esko-järjestelmään liittyvää tuotekehitystä muun konserniyhtiönsä tai kolmannen osapuolen nimissä taikka rekisteröimällä tai siirtämällä

tuotekehityksen tuloksiin liittyviä oikeuksia muun konserniyhtiönsä tai kolmannen osapuolen nimiin, myös näin toteutettu kehitys katsotaan kuuluvan tämän sopimuksen mukaiseen järjestelmän kehittämiseen. Näin ollen esimerkiksi kaikki Esko-järjestelmään liittyvät parannukset, uudet ominaisuudet ja toiminnallisuudet, jotka koskevat yleisesti myös toimittajan muita sosiaali- ja terveydenhuollon alan asiakkaita, katsotaan kuuluviksi tämän sopimuksen mukaiseen tuotekehitykseen riippumatta siitä, minkä toimittajan konserniin kuuluvan yhtiön nimissä ne toteutetaan tai julkaistaan.

5.3.9 Järjestelmän kehitystä ei katsota JIT2025 – Yleiset ehdot kohdan 9 mukaiseksi toimituksen muutokseksi.

5.3.10 Tilaaja osallistuu omalta osaltaan Esko-järjestelmien sekä, siltä osin kuin kyse on toimittajan tekemästä jatkokehityksestä, muiden kokonaisjärjestelmän osien kehitykseen. Tilaajan osallistuminen toteutetaan ensisijaisesti kohdassa 9 tarkoitettujen ohjausryhmän, sekä taktisen ja operatiivisen yhteistyöryhmän toiminnan kautta. Lisäksi toimittaja voi omalla kustannuksellaan halutessaan kutsua koolle ja fasilitoida esimerkiksi kehitystyöpajoja, joihin tilaaja pyrkii lähettämään omat edustajansa, jotka edustavat kyseessä olevaa järjestelmää käyttäviä tilaajan organisaatioon kuuluvia ammattihenkilöitä.

5.3.11 Kohdan 14.1.1 mukaiseen hintaan sisältyy liitteessä [*hinnasto*] sovittu tilaajan kiinteän suuruinen kehittämisosuus (”**kehittämispalkkio**”), jonka tarkoituksena on mahdollistaa tilaajan kehitystoiveiden priorisointi ja toteuttaminen osana toimittajan kehittämisvelvoitteita. Sopijapuolet sopivat vuosittain liitteen [*muutoshallinta*] mukaisessa muutoshallintamenettelyssä, minkä tilaajan haluamien toiminnallisuuksien kehittämiseen kehittämispalkkio käytetään. Mikäli sopijapuolet eivät pysty sopimaan kehittämispalkkion käyttämisestä, alistetaan kehittämispalkkion käyttämisestä sopiminen kohdan 10.4.5(b) mukaisesti sopijapuolten johdon päätettäväksi. Jos kehittämispalkkion käytöstä ei tällöinkään pystytä sopimaan, tilaajalla on oikeus pidättäytyä maksamasta kehittämispalkkiota siltä osin kuin käyttämisestä ei ole päästy sopimukseen. Kehittämispalkkiota maksetaan muutoshallinnassa sovittujen maksupostien mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että kehittämispalkkio tai sen vuosittain sovittavat käyttökohteet eivät miltään osin rajoita toimittajan tässä kohdassa 5.3 tai muualla sopimuksessa sovittuja kehittämisvelvollisuuksia. Kehittämispalkkiolla toteutetun kehittämisen lopputuotos tulee osaksi kokonaisjärjestelmää, eikä se muodosta JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 9 mukaista toimituksen muutosta. Sopijapuolten tarkoituksena on, että vuosittainen kehittämispalkkio käytetään lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan. Mikäli osa kehittämispalkkiosta jäisi jonain vuonna käyttämättä esimerkiksi kehittämistyön viivästyessä, sopijapuolten niin sopiessa tai jos koko kehittämispalkkion käyttämisestä ei päästä sopimukseen, siirtyy käyttämätön osa käytettäväksi tulevina vuosina.

5.3.12 Mikäli kehittämispalkkioon perustuvan tuotekehityksen tulokset eivät vastaa sovittua, toimittajalla on ensisijaisesti oikeus ja velvollisuus korjata tulokset sovitun mukaiseksi. Mikäli toimittaja ei korjaa tuloksia kohtuullisessa ajassa tilaajan reklamaatiosta, tilaajalla on oikeus kieltäytyä maksamasta kehittämispalkkiota tältä osin ja toimittajalla on tilaajan vaatimuksesta velvollisuus palauttaa kokonaisjärjestelmä sellaiseen tilanteeseen, jossa se oli ennen kyseisellä kehittämispalkkiolla tehtyä tuotekehitystä.

5.4 Versiopäivitykset

5.4.1 Toimittajan on tarjottava tilaajalle kaikkia tuotekehityksen myötä syntyneitä Esko-järjestelmän ajantasaisia versiopäivityksiä sekä liitännäisjärjestelmän toimittaneen alihankkijan julkaisemia versiopäivityksiä.

5.4.2 Toimittaja ilmoittaa versiopäivityksistä sekä toimittaa ja asentaa sovellusversiot liitteessä [*muutoshallinta*] kuvatun muutoshallintaprosessien mukaisesti.

5.4.3 Tilaajalla on oikeus olla ottamatta versiopäivityksiä käyttöön. Mikäli versiopäivitys on toimittajan käsityksen mukaan välttämätön esimerkiksi tietoturvahaavoittuvuuden korjaamiseksi tai taustajärjestelmän osan elinkaaren päättymisen takia, toimittajan on ilmoitettava tästä tilaajalle

ja yksilöitävä, miksi versiopäivitys on välttämätön. Mikäli tilaaja ei tästä huolimatta ota versiopäivitystä käyttöön ilman perusteltua ja painavaa syytä, toimittajan katsotaan kuitenkin täyttäneen ne sopimuksen mukaiset velvoitteet, jotka toimittaja olisi täyttänyt versiopäivityksen tarjoamalla, eikä toimittaja ole vastuussa tilaajalle aiheutuneista vahingoista siltä osin kuin ne olisi ollut vältettävissä kyseisellä versiopäivityksellä.

5.5 Tuki- ja koulutuspalvelut

5.5.1 Toimittaja vastaa Esko-järjestelmien yleisestä dokumentaatiosta ja ohjeista. Liitännäisjärjestelmien osalta toimittaja vastaa mahdollisten tilaajalle tehtyjen mukautusten dokumentaatiosta ja ohjeista sekä alihankkijoiden tekemien dokumentaatiopäivitysten välittämisestä tilaajalle. Tilaajalla on oikeus muokata dokumentaatiota ja ohjeita omaan sisäiseen käyttöönsä tai soveltaa niitä omien ohjeidensa tekemisessä. Dokumentaatio ja ohjeet kootaan toimittajan ylläpitämään asiakasportaaliin, ellei nimenomaisesti toisin sovita.

5.5.2 Palveludokumentaatio on määritelty liitteessä [*palveludokumentaatio*]. Toimittaja ylläpitää palveludokumentaatiota. Toimittaja on velvollinen pitämään palveludokumentaatio jatkuvasti ajan tasalla ilman erillistä veloitusta.

5.5.3 Toimittaja vastaa tilaajan pääkäyttäjien koulutusmateriaalin ylläpitämisestä sekä pääkäyttäjien kouluttamisesta ja päivitettyjen ohjeiden laatimisesta. Pääkäyttäjäkoulutuksia on järjestettävä aina, kun minkä tahansa järjestelmän tuotantoversioon on tulossa merkittäviä päivityksiä. Koulutusmateriaali ja ohjeet on laadittava ja koulutuksen pidettävä suomen kielellä, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti toisin sovi.

5.5.4 Toimittaja vastaa tilaajan pääkäyttäjille annettavasta sovellustuesta ja teknisestä tuesta. Häiriönhallintaan, ongelmanhallintaan ja muiden palvelupyyntöjen hallintaan käytetään liitteessä [*palvelutasoliite*] kuvattua vakioitua tukimallia, jossa häiriöilmoitukset ja palvelupyynnöt vastaanotetaan tiketteinä. Toimittajan tukipalvelu seuraa häiriöiden ja ongelmien ratkaisun sekä palvelupyyntöjen toteutuksen tilannetta. Toimittajan on monitoimittajaympäristössä osallistuttava omalta osaltaan häiriön- ja ongelmanhallintaan niin kauan, kunnes tilanne on ratkaistu.

5.5.5 Tilaaja vastaa muiden käyttäjiensä kuin pääkäyttäjien kouluttamisesta sekä heidän tukipalveluistaan, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu.

5.6 Palvelutasot

5.6.1 Kokonaisjärjestelmän on oltava tilaajan käytössä jatkuvasti lukuun ottamatta toimittajan etukäteen ilmoittamia kohtuullisia suunniteltuja käyttökatkoja siten kuin palvelutasoliitteessä on tarkemmin sovittu.

5.6.2 Palvelutasoista ja niihin liittyvistä hyvityksistä on sovittu liitteessä [*palvelutasoliite*].

6 ASIANTUNTIJAPALVELUT

6.1 Tilaaja voi halutessaan tämän sopimuksen perusteella tilata toimittajalta myös asiantuntijapalveluita, jotka eivät kuulu jatkuvien palvelujen piiriin. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittajalla ei ole oikeutta laskuttaa asiantuntijapalveluna mitään sellaista palvelua, joka kuuluu tämän Sopimuksen mukaan jatkuviin palveluihin osana kiinteää kuukausimaksua.

6.2 Toimittajalla ei ole oikeutta kieltäytyä asiantuntijapalvelun toimittamisesta ilman perusteltua syytä, kuten sitä, että toimittajalla ei ole vapaita asiantuntijaresursseja tilaajan vaatimassa aikataulussa, tai että tilaajan tilaus kohdistuu selvästi tämän sopimuksen kohteen ulkopuolelle.

6.3 Asiantuntijapalveluiden sisällöstä, aikataulusta ja resurssoinnista sovitaan tapauskohtaisesti tilausten yhteydessä. Asiantuntijapalveluissa noudatetaan liitteen [*hinnasto*] mukaista hinnoittelua. Asiantuntijapalveluiden laskutuksen osalta noudatetaan kohtaa 14.3.3.

7 JÄRJESTELMÄN TAI TOIMINNALLISUUDEN KORVAAMINEN

7.1 Toimittajalla on oikeus korvata liitännäisjärjestelmä sellaisella omalla järjestelmällään, joka vastaa kaikilta olennaisilta osin liitteissä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] ja [*vaatimusmäärittelyt*] määriteltyjä vaatimuksia. Toimittaja voi korvata ilman erillistä veloitusta liitännäisjärjestelmän kohdasta 12.2 poiketen myös kokonaispalvelumalliin perustuvalla järjestelmällä, jossa toimittaja vastaa kyseisen liitännäisjärjestelmän jatkuvista palveluista ja lisäksi siihen liittyvistä infrastruktuuripalveluista, jos tilaaja antaa tälle etukäteen nimenomaisen suostumuksensa. Tällaisessa tilanteessa liitännäisjärjestelmään sovelletaan tämä sopimuksen ehtoja, ellei nimenomaisesti sopijapuolten toisin kirjallisesti sovi, edellyttäen kuitenkin, että sopijapuolet sitoutuvat neuvotelemaan tarvittavista kohtuullisista muutoksista muun muassa tuote- ja arkkitehtuurikuvaukseen ja palvelutasoliitteeseen kuitenkin niin, että tilaajan asema ei voi muutosten takia huonontua ja että kyseinen korvaaminen toteutetaan hankintalainsäädännön mukaisesti. Sopijapuolet voivat kokonaispalvelumalliin perustuvan korvaamisen osalta keskustella hinnantarkastuksista siltä osin kuin infrastruktuuripalvelut siirtyvät tässä yhteydessä toimittajan vastuulle. Mahdollisista hinnantarkistuksista sovitaan tilaajan suostumuksella sopijapuolten kesken erikseen muutoshallinnassa siltä osin kuin hankintalainsäädännön mukaan on mahdollista.

7.2 Sen jälkeen, kun Esko-järjestelmien käyttöönotto on kokonaisuudessaan valmis liitteiden [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] ja [*vaatimusmäärittelyt*] mukaisesti, toimittajalla on oikeus tehdä Esko-järjestelmiin sellaisia muutoksia, joissa Esko-järjestelmän yksittäisiä toiminnallisuuksia korvataan toimittajan tai sen konserniyhtiön muiden asiakas- ja potilastietojärjestelmien vastaavilla toiminnallisuuksilla edellyttäen, että ne vastaavat kaikilta olennaisilta osin liitteissä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] ja [*vaatimusmäärittelyt*] määriteltyjä vaatimuksia ja ovat hankintalainsäädännön mukaisia. Toimittajalla ei ole oikeutta korvata Esko-järjestelmää kokonaisuudessaan tai olennaisilta osin (mukaan lukien useiden yksittäisten toiminnallisuuksien korvaaminen siten, että kyseiset korvaamiset yhdessä aiheuttaisivat olennaisen muutoksen Esko-järjestelmään) ilman tilaajan kirjallisesti antamaa nimenomaista suostumusta. Ennen kuin Esko-järjestelmien käyttöönotto on kokonaisuudessaan valmis, toimittajalla on oikeus korvata yksittäinen toiminnallisuus ainoastaan tilaajan kirjallisesti antamalla nimenomaisella suostumuksella.

7.3 Toimittajan on ilmoitettava aikomuksestaan tehdä kohdan 7.1 mukainen liitännäisjärjestelmän korvaaminen tai kohdan 7.2 mukainen Esko-järjestelmän yksittäisen toiminnallisuuden korvaaminen tilaajalle hyvissä ajoin sekä laadittava ja hyväksytettävä korvaamista koskeva projektisuunnitelma tilaajalla hyvissä ajoin. Toimittajan on lisäksi päivitettävä projektisuunnitelmaa aktiivisesti koko korvaamista koskevan projektin ajan, ja hyväksytettävä sen muutokset tilaajalla. Liitännäisjärjestelmien osalta ilmoitus on tehtävä joka tapauksessa viimeistään yhdeksän (9) kuukautta ja projektisuunnitelma hyväksytettävä viimeistään kuusi (6) kuukautta ennen korvaamisen aiottua ajankohtaa. Esko-järjestelmän yksittäisen toiminnallisuuden osalta ilmoitus on tehtävä joka tapauksessa viimeistään neljä (4) kuukautta ja projektisuunnitelma hyväksytettävä viimeistään kolme (3) kuukautta ennen korvaamisen aiottua ajankohtaa.

7.4 Siltä osin kuin liitännäisjärjestelmää ei ole vielä käyttöönotettu, toimittajalla on oikeus tehdä kohdan 7.1 mukainen korvaaminen noudattamatta kohdan 7.3 mukaisia määräaikoja. Toimittajan on kuitenkin informoitava tilaajaa aikomuksestaan ilman aiheetonta viivytystä.

7.5 Toimittaja vastaa kaikista aiemman järjestelmän tai toiminnallisuuden alasajoon, uuden järjestelmän tai toiminnallisuuden käyttöönottoon ja siihen liittyvien datamigraatioiden toteutuksen kustannuksista, uuden järjestelmän tai toiminnallisuuden kouluttamiseen ja muista korvaamiseen liittyvistä kustannuksista, mukaan lukien mahdolliset tarpeelliset muutokset kyseessä olevaan järjestelmään, muihin järjestelmiin, kokonaisjärjestelmään, mahdollisiin kolmannen osapuolin järjestelmiin infrastruktuuripalveluihin taikka järjestelmien välisiin tai niihin liittyviin integraatioihin, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti kirjallisesti toisin sovi. Toimittajan kustannusvastuu koskee myös tilaajalle korvaamisesta aiheutuvia sellaisia kustannuksia, jotka ovat suoraa seurausta järjestelmän tai toiminnallisuuden korvaamisesta ja joista tilaaja on ilmoittanut toimittajalle (i) projektisuunnitelman tai sen muutoksen hyväksyessään, tai (ii) siltä osin kuin kustannusta ei hyväksymisen yhteydessä ollut mahdollista ilmoittaa, ennen niiden syntymistä.

8 MUITA PALVELUITA KOSKEVAT SOPIMUKSET

8.1 Mikäli hankintalainsäädännön nojalla on mahdollista, tilaajan nimenomaisesta pyynnöstä sopijapuolet voivat sopia erillisellä toimitussopimuksella sellaisten kokonaan uusien kokonaisuuksien sisällyttämisestä osaksi kokonaisjärjestelmää, jotka eivät ole olleet tilaajan käytössä tämän sopimuksen tullessa voimaan ja jotka eivät ole osa kokonaisjärjestelmän normaalia tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa kehittämistä.

8.2 Toimitussopimuksessa on määriteltävä toimituskokonaisuuden sisältö, toimitusprojektin hinta tai hinnoitteluperiaatteet, toimituksen kohteen mahdollinen vaikutus tämän sopimuksen mukaisten jatkuvien palveluiden hintaan, toimitussopimukseen sovellettavat JIT 2025 erityisehdot sekä muut toimitusta koskevat erityisehdot.

8.3 Toimitussopimukseen tulee soveltaa liitteenä [*toimitussopimusmalli*] olevaa toimitussopimusmallia sekä toimitussopimuksen kohteen mukaan ensisijaisesti jotain seuraavista JIT 2025 erityisehdoista (tai niiden julkaistuja päivitettyjä versioita):

(a) Erityisehtoja tilaajan sovellushankinnoista muulla kuin avoimella lähdekoodilla (JIT 2025 – Tilaajan sovellukset ei-avoin)

(b) Erityisehdot tilaajan sovellushankinnoista avoimen lähdekoodin ehdoin (JIT 2025 – Tilaajan sovellukset avoin lähdekoodi)

8.4 Toimitussopimuksen kohde on suunniteltava ja toteutettava siten, että tilaajalla on missä tahansa vaiheessa myös toimituksen valmistuttua lopettaa toimituksen kohteen käyttö sovittuja irtisanomisaikoja noudattaen. Toimittajan on varmistettava, että toimitussopimuksen kohde on kohtuudella irrotettavissa kokonaisjärjestelmästä ja että tilaajan päättäessä lopettaa toimituksen kohteen käyttö tilaajalla on mahdollisuus jatkaa kokonaisjärjestelmän käyttöä kaikilta muilta osin vastaavalla tavalla kuin ennen toimituksen kohteen toteuttamista. Tilaajan lopettaessa toimituksen kohteen käytön myös toimituksen kohteen aiheuttama mahdollinen lisäys tämän sopimuksen mukaisten jatkuvien palveluiden hintaan poistuu.

8.5 Mikäli sopijapuolet tekevät tässä tarkoitetun toimitussopimuksen, sovelletaan siihen tämän sopimuksen ehtoja soveltuvin osin, ellei joltain osin toimitussopimuksessa ole nimenomaisesti toisin sovittu. Sopijapuolet eivät voi kuitenkaan poiketa olennaisesti tässä sopimuksessa sovitusta.

9 SIIRTYMÄAIKA

9.1 Toimittaja laatii ilman aiheetonta viivytystä tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen kirjallisen suunnitelman, jonka tarkoituksena on antaa toimittajalle mahdollisuus hallitusti korjata sellaiset Esko-järjestelmiin liittyvät mahdolliset puutteet tai virheet, jotka se on havainnut ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tekemässään due diligence -tarkastuksessa tai kolmen (3) kuukauden kulussa sopimuksen voimaantulon jälkeen (jäljempänä ”**alkukehittämissuunnitelma**”). Toimittajalla on oikeus esittää alkukehittämissuunnitelmaan sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen kokonaisjärjestelmän saattamiseksi kaikilta osin tämän sopimuksen vaatimusten mukaiseksi. Lisäksi toimittajan on kerrottava, kuinka pitkän ajan toimittaja katsoo tarvitsevansa kunkin tällaisen toimenpiteen toteuttamiseksi. Sopijapuolet keskustelevat alkukehittämissuunnitelman sisällöstä kohdan 10 mukaisissa yhteistyöryhmissä tavoitteena päästä yhteisymmärrykseen alkukehittämissuunnitelman sisällöstä ja siinä esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisajankohdista. Ohjausryhmä vahvistaa lopullisen alkukehittämissuunnitelman viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

9.2 Toimittaja aloittaa alkukehittämissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteuttamisen ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun ohjausryhmä on vahvistanut lopullisen alkukehittämissuunnitelman. Toimittaja voi halutessaan mahdollisuuksien mukaan aloittaa toimenpiteiden toteuttamisen jo tätä ennen.

9.3 Alkukehittämissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteuttaminen sisältyy ensimmäiseltä 12 kuukaudelta tämän sopimuksen voimaantulosta maksettavaan kohdan 5.3.11 mukaiseen

kehittämispalkkioon. Mikäli ensimmäiset 12 kuukautta sopimuksen voimaantulosta kohdistuvat kahdelle kalenterivuodelle, käytetään tämän kohdan mukaisiin tarkoituksiin ensimmäisen kalenterivuoden kehittämispalkkio sekä se laskennallinen osuus toisen kalenterivuoden kehittämispalkkiosta, joka vastaa toiselle kalenterivuodelle kohdistuvaa osaa ensimmäisten 12 kuukauden ajanjaksosta päiväkohtaisesti laskettuna.

9.4 Tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan 18 kuukauden pituisen siirtymäajan (jäljempänä ”**siirtymäaika**”) aikana toimittajan ei katsota syyllistyvän sopimusrikkomukseen siltä osin kuin (i) jokin Esko-järjestelmä tai sen osa ei vastaa tämän sopimuksen vaatimuksia ja (ii) tällainen puute ja sen korjaamiseen tähtäävä toimenpide on sisällytetty alkukehittämissuunnitelmaan. Ohjausryhmä voi vahvistaa jonkin alkukehittämissuunnitelmaan sisältyvän toimenpiteen osalta myös tässä kohdassa määriteltyä pitemmän siirtymäajan, jolloin tulee ottaa huomioon kehitystyön vaatiman ajan lisäksi käyttöönottoon vaadittava aika.

10 YHTEISTYÖMALLI

10.1 Yleistä

10.1.1 Sopijapuolten yhteistyön tavoitteena on pitkäjänteinen yhteistyö sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä edellyttää sopijapuolilta avoimuutta, keskinäistä lojaliteettia, luottamusta sekä säännöllistä vuorovaikutusta sopimussuhteen toimivuuden takaamiseksi.

10.1.2 Sopijapuolen tulee tehdä kohtuullisessa ajassa päätökset, jotka ovat tarpeen sopimuksen toteuttamiseksi, sekä toteuttaa kaikki sen vastuulle kuuluvat toimenpiteet ja tehtävät tämän sopimuksen mukaisesti sekä asianmukaista huolellisuutta noudattaen.

10.1.3 Kumpikin sopijapuoli vastaa yhteistyömallin mukaisiin kokouksiin osallistumisesta ja muutoin yhteistyömallin toteuttamisesta aiheutuvista omista kustannuksistaan itse, ellei toisin ole nimenomaisesti kirjallisesti sovittu.

10.1.4 Kumpikin sopijapuoli nimeää omat edustajansa yhteistyöryhmiin. Toimittaja ylläpitää ilman erillistä lisäveloitusta luetteloa ryhmien kokoonpanosta. Kokoonpanot tarkistetaan kalenterivuosittain.

10.1.5 Yhteistyöryhmien ja niissä käsiteltävien dokumenttien kieli on suomi, elleivät sopijapuolet tilannekohtaisesti toisin sovi.

10.2 Myötävaikutusvelvollisuus

10.2.1 Sopijapuolet sitoutuvat yhdessä myötävaikuttamaan sopimuksen kohteen ja sopimuksen tarkoituksen toteuttamiseen sellaisten tekijöiden osalta, jotka ovat sopijapuolen määrättävissä tai hallinnassa.

10.2.2 Sopijapuolen tulee käytettävissään olevin kohtuullisin keinoin avustaa myös toista sopijapuolta tämän sopimusvelvoitteiden täyttämisessä sekä myötävaikuttaa sopimuksen tarkoituksen toteutumiseen. Sopijapuoli vastaa suhteessa omiin alihankkijoihinsa siitä, että myös nämä toimivat tämän mukaisesti.

10.2.3 Tilaajan ympäristö on monitoimittajaympäristö. Toimittaja sitoutuu tekemään yhteistyötä tilaajan muiden toimittajien kanssa. Toimittajalla ei ole oikeutta veloittaa yhteistyön tekemisestä, ellei tilaajan kanssa ole nimenomaisesti kirjallisesti toisin sovittu.

10.3 **Sopijapuolten kumppanuus**

10.3.1 Toimittaja sitoutuu kohtelemaan tilaajaa kokonaisjärjestelmän osalta yhtenä sen prioriteettiasiakkaistaan. Muiden sopimusvelvoitteidensa lisäksi toimittaja ilman erillistä kustannusta:

(a) varmistaa, että tilaajalla on aina mahdollisuus käyttää järjestelmän viimeisintä, ajantasaista versiota,

(b) ylläpitää kehittämissuunnitelmaa, ja keskustelee sen sisällöstä tilaajan kanssa ohjausryhmässä ja taktisessa yhteistyöryhmässä sekä tarjoaa tilaajalle mahdollisuuden kommentoida kehittämissuunnitelmaa sekä esittää kokonaisjärjestelmään ja yksittäisiin järjestelmiin liittyviä kehitystarpeita ja -ideoita myös ryhmätyöskentelyn ulkopuolella, ja

(c) varmistaa, että tilaajalla on mahdollisuus keskustella suoraan Esko-järjestelmien kehitystiimiin tai -tiimeihin kuuluvien avainhenkilöiden kanssa kutsumalla nämä keskustelemaan ohjausryhmän taikka taktisen tai operatiivisen yhteistyöryhmän kokoukseen.

10.3.2 Vastineena prioriteettiasiakkuudestaan tilaaja antaa toimittajalle oikeuden käyttää tilaajaa referenssiasiakkuutenaan. Mahdolliset referenssitekstit tulee hyväksyttää tilaajalla ennen niiden käyttämistä. Tilaaja sitoutuu antamaan toimittajalle järjestelmää koskevia kehitysehdotuksia osana sopijapuolten välistä yhteistyötä.

10.4 **Ohjausryhmä**

10.4.1 Sopijapuolten yhteistyön ylin taso on strateginen. Strategisen tason yhteistyö tapahtuu sopijapuolten välisen ohjausryhmän välityksellä. Ohjausryhmä kokoontuu vähinään kaksi (2) kertaa kalenterivuodessa sekä tarpeen mukaan taktisen tai operatiivisen yhteistyöryhmän eskaloitua jokin asia ohjausryhmälle taikka jommankumman sopijapuolen kutsusta, joka on esitettävä viimeistään kahta (2) viikkoa ennen ehdotettua kokouksen ajankohtaa. Sopijapuolet pyrkivät sopimaan kokouksen ajankohdan ja paikan yhdessä. Mikäli ajankohdasta tai paikasta ei päästä sopuun, tilaaja voi viime kädessä määrätä kokouksen pidettäväksi tilaajan toimistolla aikaisintaan kahden (2) viikon päähän kutsusta sijoittuvalle arkipäivälle kello 8–16 välille.

10.4.2 Toimittaja laatii asialistan ja toimittaa sen tilaajalle hyväksyttäväksi. Mikäli sopijapuoli haluaa esittää ohjausryhmän asialistalle lisäkohtia, on tämä tehtävä viimeistään yksi (1) viikko ennen kokouksen sovittua tai määrättyä ajankohtaa. Kukin sopijapuoli valmistelee itse asialistalle esittämiensä kohtien materiaalit.

10.4.3 Ohjausryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan johdon edustajat niin, että molemmilla sopijapuolilla on yhtä monta edustajaa. Ohjausryhmä voi päättää ohjausryhmän ulkopuolisten asiantuntijoiden kutsumisesta ohjausryhmään kuultaviksi. Ohjausryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

10.4.4 Ohjausryhmän tehtävänä on:

(a) käsitellä kokonaisjärjestelmän ja järjestelmien toiminnallisuuksien ja mahdollisten muiden palveluiden sisällön pitkän tähtäimen suunnittelun keskeiset suuntaviivat tiekartan muodostamiseksi,

(b) keskustella sopijapuolten välisen yhteistyön toteutumisesta ja tulevaisuuden suuntaviivoista,

(c) sopia käyttäjätyytyväisyysbonukseen oikeuttavasta tutkimuksesta sekä vahvistaa mahdollisen käyttäjätyytyväisyysbonuksen maksaminen ja sen suuruus,

(d) sopia vuosittain, minkä tilaajan haluamien toiminnallisuuksien kehittämiseen kehittämispalkkio käytetään, sekä hyväksyä kehittämispalkkiolla toteutetut

toiminnallisuudet tehdyiksi kehittämispalkkion maksamiseksi,

(e) päättää, puoltaako ohjausryhmä muutoksia sopimusasiakirjoihin ennen mahdollisten sopimusmuutosten asettamista sopijapuolen asianmukaisen päätöksentekoelimen hyväksyttäväksi ja muutoksen allekirjoittamista, ja

(f) neuvotella sopijapuolten välisistä mahdollisista erimielisyyksistä, joita ei pystytä ratkaisemaan osana operatiivista toimintaa tai muissa yhteistyöryhmissä.

10.4.5 Ohjausryhmän päätöksenteko toteutetaan seuraavin periaattein:

(a) Esityslista ja esitysmateriaali toimitetaan viimeistään viikko ennen kokousta.

(b) Päätökset tehdään yksimielisesti. Jos päätöstä ei pystytä neuvottelujenkaan jälkeen tekemään, alistetaan päätös sopijapuolten johdon ratkaistavaksi.

(c) Tilaajan edustaja toimii ohjausryhmän kokouksen puheenjohtajana.

(d) Toimittajan edustaja toimii ohjausryhmän kokouksen sihteerinä pitäen pöytäkirjaa. Pöytäkirjaluonnos tulee toimittaa tilaajalle viimeistään viikon kuluessa kokouspäivästä.

(e) Tilaajan tulee toimittaa toimittajalle huomionsa pöytäkirjaan viikon kuluessa pöytäkirjaluonnoksen vastaanottamispäivästä.

(f) Vähintään yksi tilaajan ja toimittajan edustaja allekirjoittavat vahvistetun pöytäkirjan.

10.4.6 Sopijapuolten välisen ohjausryhmän lisäksi toimittaja voi organisoida erillisen toimittajan ja useiden asiakkaiden välisen asiakasohjausryhmän, jossa voidaan käsitellä järjestelmän tiekarttaa useamman osapuolen kesken. Tällaisessa yhteisessä asiakasohjausryhmässä ei voida käsitellä puhtaasti tilaajan ja toimittajan väliseen suhteeseen liittyviä asioita.

10.5 **Taktinen yhteistyöryhmä**

10.5.1 Taktisen tason yhteistyö on luonteeltaan informaation jakamista tilaajan strategisten ja taktisten linjausten tukemiseksi. Taktinen yhteistyöryhmä kokoontuu vähintään neljä (4) kertaa kalenterivuodessa. Elleivät sopijapuolet toisin sovi, yhteistyöryhmän kokous järjestetään tilaajan toimistolla. Taktisen yhteistyöryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan edustajat, jotka ovat niiden johtoa tai asiantuntijoita.

10.5.2 Taktisen yhteistyöryhmän tehtävänä on varmistaa sopijapuolten sitoutuminen kehittämispalkkiolla toteutettavien toiminnallisuuksien ja tiekartan toteuttamiseen esimerkiksi käsittelemällä suunnitelmien ja niiden toteuttamisen tilanne sekä muut lähiajan ja pitkän tähtäimen kehittämisen suunnitelmat sekä keskustelemalla kehittämispalkkiolla toteutettavien toiminnallisuuksien ja tiekartassa määritettyjen suunnitelmien priorisointitarpeista.

10.5.3 Kehittämispalkkiolla toteutettavaksi aiottujen toiminnallisuuksien osalta taktinen yhteistyöryhmä pyrkii yhteistyössä laatimaan ohjausryhmän käsittelyä varten esityksen, jossa kuvataan kehitettävä toiminnallisuus, kehityksen vaatimat henkilöresurssit, kehityksen alustava aikataulu sekä kehittämiseen käytettävä osuus kehittämispalkkiosta.

10.5.4 Lisäksi taktinen yhteistyöryhmä käsittelee palvelutasojen toteutumiset sekä hyväksyy toteutuneet palvelutasot ja mahdolliset palvelutasosanktiot.

10.5.5 Taktinen yhteistyöryhmä pyrkii keskusteluissa siihen, että sopijapuolilla on yhteisymmärrys käsiteltävissä asioissa. Mikäli taktisessa yhteistyöryhmässä nousee asioita, joista ei päästä yhteisymmärrykseen äänestämättä, eskaloidaan erimielisyyden kohteena olevat asiat ohjausryhmän käsiteltäväksi.

10.5.6 Toimittaja pitää taktisen yhteistyöryhmän kokouksista muistiota, jonka se toimittaa tilaajalle kommentoitavaksi. Muistiota ei allekirjoiteta eikä siinä voida tehdä sopijapuolia sitovia päätöksiä tai tahdonilmauksia, vaan tarkoitus on dokumentoida keskustellut asiat ja niitä koskevat yhteisymmärrykset.

10.6 **Operatiivinen yhteistyöryhmä**

10.6.1 Operatiivisen tason yhteistyö on luonteeltaan ensisijaisesti informaation jakamista, ja se tapahtuu sopijapuolten operatiivisessa yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmä kokoontuu vähintään kuusi (6) kertaa kalenterivuodessa. Elleivät sopijapuolet toisin sovi, yhteistyöryhmän kokous järjestetään tilaajan toimistolla. Operatiivisen yhteistyöryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan edustajat, joita voivat olla esimerkiksi tilaajan edustajat, toimittajan projekti- tai palvelupäälliköt sekä tarvittavat asiantuntijat. Operatiivisen yhteistyöryhmän kokoonpano voi vaihdella käsiteltävien asioiden mukaan. Sopijapuolet voivat sopia myös tilaajan infrastruktuuripalvelun toimittajan edustajan tai toimittajan alihankkijoiden edustajien osallistumisesta operatiivisen yhteistyöryhmän kokoukseen, jos sille on kokouksen sisällön kannalta tarve.

10.6.2 Operatiivisen yhteistyöryhmän tehtävänä on:

(a) seurata palvelutasoa ja jatkuvan palvelun laatua,

(b) seurata kokonaisjärjestelmän ajantasaisuutta tuotantoympäristössä,

(c) seurata kehittämispalkkiolla toteutettavien kehitystoimenpiteiden ja muiden mahdollisten toimitusten etenemistä,

(d) koordinoida tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä,

(e) varmistaa sopijapuolten hyvä yhteistyö,

(f) eskaloida tarvittaessa erimielisyydet ja merkittävät poikkeamat strategiselle tasolle, ja

(g) varmistaa, että mahdollisilla toimituksilla sekä palvelulla on onnistumisen edellytykset ja tarkoituksenmukaiset resurssit.

10.6.3 Operatiivinen yhteistyöryhmä pyrkii keskusteluissa siihen, että sopijapuolilla on yhteisymmärrys käsiteltävissä asioissa. Mikäli operatiivisessa yhteistyöryhmässä nousee asioita, joista ei päästä yhteisymmärrykseen äänestämättä, eskaloidaan erimielisyyden kohteena olevat asiat ohjausryhmän käsiteltäväksi.

10.6.4 Toimittaja pitää operatiivisen yhteistyöryhmän kokouksista epävirallista muistiota, jonka se toimittaa tilaajalle kommentoitavaksi. Muistiota ei allekirjoiteta eikä siinä voida tehdä sopijapuolia sitovia päätöksiä tai tahdonilmauksia, vaan tarkoitus on dokumentoida keskustellut asiat ja niitä koskevat yhteisymmärrykset.

10.7 **Avainhenkilöt**

10.7.1 Liitteessä [*avainhenkilöt*] on nimetty toimittajan avainhenkilöt, joka vastaavat tilaajan asiakkuudesta tai ovat keskeisessä roolissa kokonaisjärjestelmän tai jonkin Esko-järjestelmän ylläpidossa ja kehittämisessä. Liitteessä on lisäksi tiivis kuvaus heidän roolistaan ja työskentelypaikkansa.[1]

[1] **Kommentti sopimusluonnokseen:** Avainhenkilöt pyritään sopimaan ostajan kanssa yhdessä. Viimekädessä tilaajalla on oikeus nimetä enintään 9 avainhenkilöä Esko Systemsin työntekijöistä ja ostajan suostumuksella ostajan työntekijöistä sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä.

10.7.2 Viiden (5) ensimmäisen vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen toimittaja voi vaihtaa kunkin avainhenkilön enintään kerran minkä tahansa 12 kuukauden tarkastelujakson aikana. Toimittaja ei voi vaihtaa kuitenkaan yli yhtä kolmasosaa kaikista nimetyistä avainhenkilöistä yhden kalenterivuoden aikana. Tilaaja voi toimittajan pyynnöstä antaa suostumuksensa avainhenkilön vaihtamiseen tässä kohdassa sovitusta poikkeavasti.

10.7.3 Lisäksi toimittaja voi vaihtaa yksittäisen avainhenkilön, mikäli avainhenkilö ei ole enää toimittajan palveluksessa, on poissa työstä katkeamatta yli kuuden (6) viikon ajan tai muusta vastaavanlaisesta syystä, johon toimittaja ei voi vaikuttaa.

10.7.4 Tilaajan tulee hyväksyä uusi avainhenkilö. Uuden avainhenkilön on vastattava osaamiseltaan ja kokemukseltaan korvattavaa avainhenkilöä, elleivät sopijapuolet toisin sovi. Riittävän osan avainhenkilöistä tulee sopijapuolten yhteistyön mahdollistamiseksi työskennellä tilaajan toimialueella. Jos tilaaja ei hyväksy uutta avainhenkilöä, on sen esitettävä hyväksymättä jättämiselle perusteltu syy ja toimittajan tulee esittää tämän tilalle korvaava uusi avainhenkilö. Selvyyden vuoksi todetaan, että uuden avainhenkilön perehdyttäminen roolinsa tapahtuu toimittajan omalla kustannuksella.

11 TOIMITTAJAN VELVOLLISUUDET

11.1 Toimittaja vastaa kokonaisjärjestelmän saatavilla pitämisestä, ylläpidosta, ja dokumentaation tuottamisesta sekä Esko-järjestelmien kehittämisestä siten kuin tässä sopimuksessa tarkemmin määrätään.

11.2 Toimittaja vastaa siitä, että kokonaisjärjestelmä vastaa vähintään liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] sovittuja tuote- ja arkkitehtuurikuvauksia ja liitteessä [*vaatimusmäärittelyt*] sovittuja vaatimusmäärittelyjä.

11.3 Kokonaisvastuullisena toimittajana toimittaja vastaa muiden asioiden ohella:

(a) siitä, että kokonaisjärjestelmään tehtävät muutokset ja jatkokehityksen tulokset vastaavat sovittuja vaatimusmäärittelyjä sekä palvelu-, tuote- ja arkkitehtuurikuvauksia,

(b) riittävästä resurssoinnista kokonaisjärjestelmän ylläpitämiseksi ja Esko-järjestelmien kehittämiseksi sekä muutoin tämän sopimuksen täyttämiseksi,

(c) toimittajaa koskevien viranomaismääräysten ja ohjeiden noudattamisesta sekä oman toimintansa lainmukaisuudesta,

(d) toimittajan vastuulla olevista viranomaisilmoituksista,

(e) kokonaisjärjestelmän asianmukaisesta dokumentoinnin päivittämisestä niin, että tilaajalla on mahdollisuus omalta osaltaan käyttää sitä ja tilaajan muilla toimittajilla on mahdollisuus kytkeytyä kuhunkin järjestelmään käyttäen järjestelmän standardeja rajapintoja,

(f) sovitun mallin mukaisesti yhteistyöstä tilaajan muiden palvelutoimittajien kanssa,

(g) toimittajayhteistyöstä omien toimittajiensa ja alihankkijoidensa osalta,

(h) siitä, että sillä on sopimuksen toteuttamiseksi tarvittavan riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö, sekä oman ja henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä ja ylläpidosta,

(i) omista palveluprosesseistaan ja tuotekehitysprosesseistaan sekä niiden kehittämisestä,

(j) järjestelmien käyttöönottoprojektit, jatkuvat palvelut ja asiantuntijapalvelut tuotetaan suomen kielellä kuitenkin siten, että tekninen dokumentaatio voi olla englannin kielellä; ja

(k) laadunhallinnasta ja laatujärjestelmän ylläpidosta.

11.4 Toimittajan on tiedotettava tilaajaa viipymättä, mikäli toimittajan toiminnassa tai organisaatiossa tapahtuu sellaisia muutoksia, joilla voi olla vaikutusta kokonaisjärjestelmän tai yksittäisen järjestelmän ja niihin liittyvien palvelujen tuottamiseen taikka tämän sopimuksen täyttämiseen tai mikäli toimittaja havaitsee tilaajan toiminnassa kokonaisjärjestelmän tai yksittäisen järjestelmän tai niihin liittyvien palvelujen tuottamisen taikka tämän sopimuksen täyttämisen mahdollisesti estäviä asioita, puutteita tai viivästymisiä.

11.5 Mikäli toimittaja havaitsee infrastruktuuripalvelun toimittajan toiminnassa puutteellisuuksia tai virheellisyyksiä, toimittaja raportoi ilman aiheetonta viivästystä kirjallisesti havaintonsa tilaajalle.

11.6 Mikäli toimittaja havaitsee, että tilaajan antamat tiedot, aineistot, määräykset tai ohjeet sisältävät virheellisyyksiä tai epäselvyyksiä tai ovat puutteellisia tai puuttuvat, ja tämä saattaisi vaarantaa jatkuvien palveluiden oikeasisältöisen tai -aikaisen suorittamisen, toimittajan on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava tästä tilaajalle. Lisäksi toimittaja ilmoittaa ilman aiheetonta viivästystä tilaajalle, mikäli se havaitsee tilaajan toiminnassa jatkuvien palveluiden tuottamista estäviä asioita, puutteita tai viivästymisiä.

11.7 Toimittaja vastaa paitsi yksittäisten järjestelmien toimittamisesta, myös siitä, että sen tuottama kokonaisjärjestelmä toimii kokonaisuutena, ottaen kuitenkin huomioon tämän sopimuksen mukaiset tilaajan velvollisuudet. Jos jotakin toimintoa, tehtävää tai vastuuta ei ole yksilöity tässä sopimuksessa, mutta se on välttämätön kokonaisjärjestelmän tai jatkuvien palvelujen toimittamiselle kokonaisuutena tämän sopimuksen mukaisesti ja on sopimuksen kohteeseen liitännäinen, katsotaan kyseisen toiminnon, tehtävän tai vastuun sisältyvän sovittuun sopimuksen kohteeseen ja toimittaja vastaa myös siitä osana sopimuksen kohdetta. Edellä mainitulla ei ole tarkoitus muuttaa kokonaisjärjestelmän tai jatkuvien palveluiden sisältöä tai laajuutta taikka rajata tilaajan myötävaikutusvelvollisuutta taikka rajata tilaajan velvollisuuksia liittyen tilaajan omiin järjestelmiin, eikä toimittaja näin ollen vastaa tämän kohdan perusteella siitä, jos kokonaisjärjestelmän toimiminen estyy tilaajan puolella olevasta syystä tai sellaisen kolmannen osapuolen syystä, joka on tilaajan vastuulla.

11.8 Sellaisen järjestelmän osalta, joka siirtyy tilaajan tuotantokäyttöön tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen, toimittajan on varmistettava, että

(a) tilaajalla on missä tahansa vaiheessa (mukaan lukien määräaikaisen sopimuskauden aikana) mahdollisuus lopettaa kyseisen yksittäisen järjestelmän käyttö*,*
(b) järjestelmä on kohtuudella irrotettavissa kokonaisjärjestelmästä,
(c) tilaajan päättäessä lopettaa järjestelmän käyttö tilaajalla on mahdollisuus jatkaa kokonaisjärjestelmän käyttöä kaikilta muilta osin vastaavalla tavalla kuin aiemmin, ja
(d) tilaajan lopettaessa järjestelmän käytön myös järjestelmän aiheuttama lisäys jatkuvien palveluiden hintaan poistuu, jos näin on kyseistä järjestelmää koskevassa toimitussopimuksessa sovittu.

11.9 Toimittaja vastaa omien ja henkilökuntansa käyttämien työvälineiden sekä lisenssien ja käyttöoikeuksien kustannuksista. Toimittaja vastaa myös työkalujen käytön koulutuskustannuksista omille työntekijöilleen tai alihankkijoilleen. Toimittaja vastaa siitä, että sen valitsemat ja käyttämät työkalut sekä lisenssit ja käyttöoikeudet soveltuvat käyttötarkoitukseensa. Toimittaja vastaa myös siitä, että sillä on oikeus käyttää kyseisiä työkaluja.

11.10 Toimittaja vastaa siitä, että Esko-järjestelmät ja palvelut ovat kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön ja sopimuksen mukaisten tietosuojavaatimusten mukaisia ottaen erityisesti huomioon, mitä sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta on lainsäädännössä säädetty.

11.11 Toimittaja vastaa Esko-järjestelmien tietoturvasta omalta osaltaan. Tietoturvaa koskevat tilaajan vaatimukset on kuvattu liitteessä [*tietoturvaliite*]. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja ei vastaa kohdassa 12.2 tarkoitettujen infrastruktuuripalvelujen tietoturvasta.

11.12 Toimittajan on edellytettävä alihankkijoiltaan, että myös liitännäisjärjestelmät vastaavat kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön sekä tämän sopimuksen mukaisia tietosuojaa ja tietoturvaa koskevia vaatimuksia.

12 TILAAJAN VELVOLLISUUDET

12.1 Ellei toisin ole joltain osin sovittu, tilaaja vastaa:

(a) omien kehittämiskohteidensa priorisoinnista ja vaatimustensa laatimisesta ja määrittelystä,

(b) tilaajan vastuulle kuuluvien tehtävien sopimisesta tilaajan infrastruktuuritoimittajan ja tilaajan muiden palvelutoimittajien kanssa, mikäli tilaaja tällaisia käyttää,

(c) muiden käyttäjien kuin pääkäyttäjien kouluttamisesta,

(d) tilaajan vastuulla olevasta viranomaisraportoinnista, ja

(e) kokonaisjärjestelmän ja palvelujen tuottamiseksi toimittajan tarvitsemien tietojen toimittamisesta sovitussa muodossa ja sovitussa aikataulussa.

12.2 Kokonaisjärjestelmän käyttämisen edellytyksenä olevat infrastruktuuripalvelut eivät sisälly tähän sopimukseen. Tilaaja tuottaa tai hankkii kokonaisjärjestelmää varten järjestelmäympäristön, joka täyttää liitteessä [*infrastruktuuripalvelujen tekniset vaatimukset*] määritellyt tekniset vähimmäisvaatimukset. Tilaaja tuottaa infrastruktuuripalvelut itse tai hankkii ne itsenäisesti yhdeltä tai useammalta toimittajalta. Selvyyden vuoksi todetaan, että kokonaisjärjestelmän käytössä olevat palvelimet voivat sijaita tilaajan omassa konesalissa, infrastruktuuripalvelun toimittajan tai sen alihankkijan konesalissa ja että tarvittava kapasiteetti voidaan tuottaa myös pilvipalveluina. Konesaliympäristöön tehtävistä muutoksista tilaaja ilmoittaa toimittajalle standardimuutosten osalta viisi (5) vuorokautta ja muiden muutosten osalta vähintään kaksi (2) kuukautta etukäteen, jotta toimittaja voi omasta puolestaan tehdä tarvittavan vaikutusanalyysin ja varata muutosten edellyttävät käyttökatkot ja henkilöresurssit. Kiireellisistä muutostarpeista esimerkiksi laiterikon takia tilaaja ilmoittaa toimittajalle välittömästi tiedon niistä saatuaan.

12.3 Mikäli kohdassa 12.2 tarkoitettu tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen infrastruktuuripalveluihin tehtävä muutos vaikuttaa olennaisesti tämän sopimuksen mukaisten palvelujen tuottamisen kustannuksiin, toimittajan tulee ilmoittaa tästä tilaajalle ilman aiheetonta viivytystä. Ilmoituksessa on avattava läpinäkyvästi muutoksen aiheuttamat muutokset palveluihin ja niiden kustannusvaikutus. Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan muutoksen vaikutuksesta tämän sopimuksen mukaisiin hintoihin liitteen [*muutoshallinta*] muutoshallintaprosessin mukaisesti.

12.4 Tämän sopimuksen voimaantulohetkellä tilaaja on lisäksi hankkinut Lomake UNA -, Suostumus UNA - ja Tilannekuva UNA -ratkaisut (”**UNA-ratkaisut**”) in-house-hankintana UNA Oy:ltä. UNA-ratkaisut on liitetty kokonaisjärjestelmään. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja ei tuota tämän sopimuksen mukaisia jatkuvia palveluita UNA-ratkaisuille. Toimittaja vastaa kuitenkin kokonaisjärjestelmän UNA-ratkaisuun kohdistuvien integraatioiden ylläpidosta. Toimittaja voi tilaajan suostumuksella korvata UNA-ratkaisut vastaavaa menettelyä noudattaen kuin kohdassa 7.2 on sovittu Esko-järjestelmän toiminnallisuuden korvaamisesta.

12.5 Tilaajalla ei ole muita velvoitteita tai vastuita kuin ne, jotka on tässä sopimuksessa nimenomaisesti sovittu.

12.6 Siltä osin kuin jokin viivästys, virhe tai puute johtuu tilaajasta, tilaajan vastuulla olevan infrastruktuuripalvelun tarjoajasta tai muusta tilaajan vastuulla olevasta syystä ja tämä vaikuttaa toimittajan mahdollisuuksiin täyttää sopimuksen mukaiset velvollisuutensa, toimittajalle asetettuja määräaikoja siirretään viivästystä vastaavasti eikä viivästystä, virhettä tai puutetta pidetä toimittajan sopimusrikkomuksena niin kauan kuin tilaajan vastuulla oleva syy vaikuttaa toimittajan velvollisuuksien täyttämiseen.

13 ALIHANKKIJAT

13.1 Toimittajan on ylläpidettävä listaa käyttämistään alihankkijoista, jotka on hyväksytettävä tilaajalla JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 4 mukaisesti. Liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] mainitut liitännäisjärjestelmiin liittyvät alihankkijat katsotaan hyväksytyiksi alihankkijoiksi tämän sopimuksen tekohetkellä. Uusi alihankkija tulee lisätä listaan ja lopettava alihankkija poistettava listalta viimeistään alihankkijan aloittamista tai lopettamista seuraavan kalenterikuukauden ensimmäisenä työpäivänä, ja toimittajan tulee toimittaa päivitetty lista tilaajalle tämän jälkeen. Alihankkijalistan päivitystä ei katsota hyväksyntää vaativaksi sopimusasiakirjan muutokseksi.

13.2 Alihankkijan edustajat eivät voi toimia tilaajan tiloissa ilman tilaajan ennakollista hyväksyntää. Toimittajan tulee ilmoittaa tällaisista alihankkijan henkilöistä JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 4(4) määrätyllä tavalla.

13.3 Toimittaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan ja siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan toimittajalle asetettuja velvoitteita.

14 HINNOITTELU JA MAKSUEHDOT

14.1 Hinnat

14.1.1 Jatkuvasta palvelusta maksettava kiinteä hinta, kehittämispalkkio ja asiantuntijapalveluiden hinnat on määritetty liitteessä [*hinnasto*].

14.1.2 Ellei toisin ole nimenomaisesti kirjallisesti sovittu, kohdan 14.1.1 mukaiset hinnat sisältävät tullin ja muut voimassa olevat viranomaisten määräämät julkiset maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa, kaikki sopimuksessa mainitut toimittajan velvollisuudet ja niihin liittyvät mahdolliset sivuvelvollisuudet, kuten ilmoitus- ja raportointivelvollisuudet, kokouksiin ja tapaamisiin osallistumiset sekä tarvittavien asiakirjojen ja dokumentaation laatimiset sekä päivittämiset. Toimittajalla ei ole oikeutta veloittaa tilaajalta erikseen mitään muita kustannuksia, kuten matka- tai majoituskustannuksia, päivärahoja tai ylityökorvauksia. Toimittaja ei myöskään ole oikeutettu veloittamaan korvausta matka-ajasta.

14.1.3 Toimittaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

14.2 Käyttäjätyytyväisyysbonus

14.2.1 Toimittajalla on oikeus käyttäjätyytyväisyysbonukseen, mikäli tilaajalle toimitettu Esko-järjestelmä (ja ohjausryhmän niin päättäessä liitännäisjärjestelmä) saa hyvän, kiitettävän tai erinomaisen arvion riippumattomasti toteutetussa asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttäjätyytyväisyyttä koskevassa tutkimuksessa 10-vuotisen määräaikaisen sopimuskauden aikana.

14.2.2 Kohdan 14.2.1 mukaiseksi tutkimukseksi luetaan neljän vuoden välein tehtävä *Potilastietojärjestelmät lääkärin työvälineenä* -tutkimus, jossa hyväksi arvioksi katsotaan arvosana 7.0–7.9, kiitettäväksi arvosana 8.0–8.9, ja erinomaiseksi arvosana 9.0–10.0. Mikäli tutkimuksen arviointi poikkeaa aiemmasta (kouluarvosana 4–10), sopijapuolet sopivat arvioinnin skaalaamisesta vastaavalla tavalla strategisessa ohjausryhmässä.

14.2.3 Sopijapuolet voivat strategisessa ohjausryhmässä päättää hyväksyä kohdan 14.2.1 mukaiseksi tutkimukseksi myös (i) Lääkäriliiton, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tai muun riippumattoman tahon toteuttaman tutkimuksen, jossa on arvioitu eri asiakas- ja potilastietojärjestelmiä, taikka (ii) sopijapuolten riippumattomalta taholta tilaaman tilaajan järjestelmää/järjestelmiä koskevan tutkimuksen. Sopijapuolten tavoitteena on, että soveltuva käyttäjätutkimus valitaan tai toteutetaan vuosittain koko määräaikaisen sopimuskauden ajan. Sopijapuolet päättävät samassa yhteydessä arvioinnin skaalaamisesta käyttäjätyytyväisyysbonukseen.

14.2.4 Käyttäjätyytyväisyysbonuksen suuruus erinomaisesta arviosta on 5 %, kiitettävästä arviosta 3 % ja hyvästä arviosta 2 % sopimuksessa jatkuvista palveluista sovitun kiinteän vuosimaksun suuruudesta tutkimuksen tulosten julkaisuvuonna.

14.2.5 Toimittaja voi ansaita käyttäjätyytyväisyysbonusta enintään kerran kalenterivuodessa. Käyttäjätyytyväisyysbonuksen maksaminen ja sen suuruus vahvistetaan strategisessa ohjausryhmässä, ja se maksetaan toimittajalle ohjausryhmän kokoontumista seuraavan kalenterikuukauden laskun yhteydessä.

14.3 **Maksuehto ja laskutus**

14.3.1 Toimittaja laskuttaa jatkuvista palveluista kuukausittain jälkikäteen.

14.3.2 Tämän sopimukseen voimaantullessa toimittajalla on oikeus laskuttaa jatkuvista palveluista niiden järjestelmien osalta, jotka ovat tilaajan tuotantokäytössä. Siltä osin kuin jokin järjestelmä siirtyy jatkuvien palvelujen piiriin tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen, toimittajalla on oikeus aloittaa jatkuvien palvelujen laskutus seuraavan kalenterikuukauden alkaessa siitä, kun järjestelmä on toimitussopimuksessa sovitun mukaisesti hyväksytty ja otettu tilaajan tuotantokäyttöön. Jos toimitussopimuksessa on sovittu vaiheittaisesta hyväksymisestä ja/tai tuotantokäyttöönotosta, toimittajalla on oikeus aloittaa jatkuvien palvelujen laskutus vaiheittain toimitussopimuksen asiaa koskevan liitteen mukaisesti.

14.3.3 Asiantuntijapalveluista laskutetaan todellisen toteutuman (esimerkiksi toteutuneen henkilötyöajan) mukaisesti kuukausittain jälkikäteen. Laskussa on eriteltävä laskutuksen peruste, yksikköhinta ja toteutunut määrä sekä henkilötyöajan osalta käytetyn asiantuntijan nimi ja työn sisältö. Tuntihintoihin sovelletaan kaavaa 1 henkilötyöpäivä = 7,5 henkilötyötuntia. Toteutunutta työmäärää tulee seurata ja raportoida viidentoista (15) minuutin tarkkuudella.

14.3.4 Maksuehto on 30 päivää netto laskun saapumisesta tilaajalle. Viivästyskorko on kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen. Laskun eräpäivän tulee olla arkipäivä.

14.3.5 Laskut tulee lähettää tilaajalle sähköisesti verkkolaskuna. Laskussa on mainittava tilaajan määrittelemä viite (esimerkiksi sopimusnumero tai tilausnumero), laskutuskausi, sekä selkeä erittely laskutuksen perusteista. Tilaajalla on oikeus hylätä ja palauttaa lasku sekä vaatia toimittajalta uusi lasku, mikäli siinä on puutteelliset vastaanottajatiedot ja/tai viitetiedot. Uusi maksuaika alkaa kulua korjatun laskun saapumisesta tilaajalle. Laskutusvaluutta on euro.

14.3.6 Toimittajalla ei ole oikeutta laskuttaa vanhemmista kuin kuuden (6) edellisen kalenterikuukauden aikana Toimittajan suorittamista jatkuvista palveluista, ellei laskutuksen viivästyminen ole johtunut tilaajasta.

14.3.7 Jos tilaaja on esittänyt perustellun kirjallisen huomautuksen toimittajan vastuulle kuuluvasta viivästyksestä tai sopimuksen kohteessa ilmenneestä olennaisesta virheestä, toimittajalla ei ole oikeutta laskuttaa tilaajalta palveluja siltä osin kuin ne ovat viivästyksen tai virheen kohteena ennen kuin kyseinen viivästys tai virhe on korjattu. Toimittajalla on kuitenkin oikeus laskuttaa tilaajaa palveluista muilta kuin virhettä tai viivästystä koskevilta osin. Mikäli toimittajan lasku sisältää tilaajan riitauttamia maksuja, toimittajalla on oikeus toimittaa tilaajalle ja tilaajan on suoritettava korvaava lasku riidattomalta osin.

14.3.8 Mikäli tilaaja on oikeutettu hyvityksiin, korvauksiin, sopimussakkoon tai hinnanalennuksiin, toimittajan on oma-aloitteisesti ensisijaisesti vähennettävä hyvitettävä summa hyvityslaskulla ja toissijaisesti vähennettävä hyvitettävä summa seuraavassa laskussa. Mikäli toimittaja ei huomioi hyvitystä kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on oikeutettu hyvitykseen, tilaajalla on

oikeus vähentää hyvitettävä summa toimittajalle suoritettavista sopimuksen mukaisista maksuista. Mikäli tilaajalla ei ole jäljellä maksuvelvollisuuksia toimittajalle, tilaajalla on oikeus vaatia toimittajaa maksamaan hyvitys, korvaus, sopimussakko tai hinnanalennus tilaajalle.

14.3.9 Sopimukseen liittyvä laskutus sekä siihen liittyvä raportointi eivät ole erikseen laskutettavaa työtä. Toimittajalla ei ole oikeutta laskuttaa laskutus- ja toimituskuluja eikä muitakaan liitteen [*hinnasto*] ulkopuolisia veloituksia.

14.3.10 JIT2025 – Yleiset ehdot kohtaa 8(6) ei sovelleta.

14.4 **Hinnanmuutokset**

14.4.1 Ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu liitteessä [*hinnasto*], sen mukaiset hinnat sidotaan edellä mainitussa liitteessä sovitusti Tilastokeskuksen Väestörakenne-tilaston osoittamaan tilaajana olevan hyvinvointialueen asukasmäärään sekä palvelujen tuottajahintaindeksiin (BtoB, tuotteet toimialoittain: yhteensä) (2021=100) kuitenkin siten, että siltä osin kuin hinnanmuutoskaavan mukainen hinnannousu jonain vuonna ylittäisi 3 % edeltävän vuoden tasosta, 3 %:n ylittävä osuus huomioidaan vain 50 %:isesti. Ellei hinnastossa ole toisin sovittu, tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen ensimmäisessä hinnantarkistuksessa asukasmäärän perustaso on vuoden [2025] väkiluku ([xxxx]) ja palvelujen tuottajahintaindeksin perusindeksinä on vuoden [2025 toisen vuosineljänneksen] indeksiluku ([xxxx]).[2] Siltä osin kuin tämän sopimuksen piiriin tulee uusia hintoja voimaantulon jälkeen esimerkiksi uuden järjestelmän käyttöönoton valmistuttua, näiden hintojen osalta ensimmäisessä hinnantarkistuksessa asukasmäärän perustasona ja perusindeksinä käytetään kyseisen hinnan osalta erikseen toimitussopimuksessa sovitun ajankohdan mukaista tai, mikäli ajankohtaa ei ole erikseen sovittu, kyseisen uuden järjestelmän käyttöönottohetken viimeisintä asukasmäärää ja indeksilukua.

Seuraavissa hinnantarkistuksissa asukasmäärän perustasona ja palvelujen tuottajahintaindeksin perusindeksinä käytetään edellisessä hinnantarkistuksessa tarkistukseen käytettyä asukasmäärää ja indeksilukua. Hinnantarkistuksessa asukasmäärän tarkistustasona käytetään aina tarkistushetkellä viimeisintä Väestörakenne-tilaston osoittamaa asukasmäärää ja palvelujen tuottajahintaindeksin tarkistusindeksinä kuluvan kalenterivuoden toisen vuosineljänneksen indeksilukua. Hintojen tarkistus tehdään seuraavalla kaavalla:

*Tarkistettu hinta = Tarkistushetkellä sovellettu hinta * (asukasmäärän tarkistustaso/asukasmäärän perustaso) * (tuottajahintaindeksin tarkistusindeksi/tuottajahintaindeksin perusindeksi)*

14.4.2 Jos kohdan 14.4.1 mukaisella kaavalla hinta nousisi enemmän kuin 3 % ennen hinnantarkistusta sovellettuun hintaan verrattuna, 3 %:n ylittävä osuus huomioidaan vain 50 %:isesti, jolloin hintojen tarkistus tehdään seuraavalla kaavalla:

*Tarkistettu hinta = Tarkistushetkellä sovellettu hinta * { 1,03 + [(asukasmäärän tarkistustaso/asukasmäärän perustaso) * (tuottajahintaindeksin tarkistusindeksi/tuottajahintaindeksin perusindeksi) - 1,03] * 0,5 }*

14.4.3 Hintoja tarkistetaan enintään kerran vuodessa siten, että tarkistetut hinnat tulevat voimaan aina seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen. Tämän sopimuksen voimaantulohetken mukaisten hintojen ensimmäinen hinnantarkistus voi tulla voimaan aikaisintaan sen kalenterivuo-

[2] **Kommentti sopimusluonnokseen:** Perusindeksi päivitetään allekirjoittamisen yhteydessä vastaamaan viimeisintä julkaistua kolmannen vuosineljänneksen indeksilukua ja asukasmäärä viimeisintä julkaistua Väestörakenne-tilastoa.

den alusta, joka alkaa tämän sopimuksen oltua voimassa vähintään kahdentoista (12) kuukauden ajan. Siltä osin kuin tämän sopimuksen piiriin tulee uusia hintoja voimaantulon jälkeen esimerkiksi uuden järjestelmän käyttöönoton valmistuttua, näiden osalta ensimmäinen hinnantarkistus voi tulla voimaan aikaisintaan sen kalenterivuoden alusta, joka alkaa kyseisen järjestelmän oltua tämän sopimuksen piirissä vähintään kahdentoista (12) kuukauden ajan. Toimittajan on toimitettava edellä sovittuun perustuva hinnantarkastusilmoitus tilaajalle viimeistään hinnantarkastusta edeltävän syyskuun 1. päivänä ja esitettävä tilaajalle selvitys asukasmäärän ja sovitun indeksin kehityksestä sekä siitä, kuinka monta prosenttia hinnat nousevat kuluvan vuoden hintatasosta. Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli indeksiluku tai asukasmäärä laskee, toimittaja on velvollinen ottamaan tämän huomioon hinnantarkastusilmoituksessaan.

14.4.4 Mikäli Väestörakenne-tilasto korvataan toisella tilastolla tai sitä muutetaan siten, ettei sen käyttäminen asukasluvun perusteena ole tarkoituksenmukaista, sovelletaan hinnan tarkistukseen vastaavaa tilaajan asukasmäärää kuvaavaa tilastoa. Mikäli palvelujen tuottajahintaindeksin laskeminen lopetetaan, sovelletaan hinnan tarkistukseen palvelujen tuottajahintaindeksiä lähinnä olevaa vastaavaa indeksiä. Mikäli indeksiehdon käyttö kielletään lakimuutoksella, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan uudesta hinnan tarkistusperusteesta.

14.4.5 JIT 2025 – Yleiset ehdot kohtaa 7 ei sovelleta.

15 IMMATERIAALIOIKEUDET

15.1 JIT 2025 – Palvelut kohdasta 6 poiketen asiantuntijapalvelun tuotosten immateriaalioikeudet, mukaan lukien oikeudet muokata ja siirtää oikeudet edelleen, kuuluvat tilaajalle, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti toisin sovi.

15.2 Jollei toisin ole sovittu tai kohdasta 15.1 muuta johdu, järjestelmän ja siihen liittyvän palveludokumentaation ja muun dokumentaation sekä järjestelmien tilaajakohtaisen tuotekehityksen immateriaalioikeudet kuuluvat toimittajalle tai kolmannelle osapuolelle. Tilaajalla on vapaa oikeus lisäveloituksetta itse tai ulkopuolisen palveluntuottajan avustuksella ja toimittajan tai kolmannen osapuolen tekijän- ja immateriaalioikeuden tai liike- ja ammattisalaisuuden rajoittamatta:

(a) käyttää järjestelmää omissa toiminnoissaan ja muussa kirjallisesti erikseen sovitussa toiminnassa;

(b) muuttaa ja kehittää dokumentaatiota edelleen omaan käyttöön;

(c) käyttää muissa yhteyksissä tämän sopimuksen yhteydessä syntynyttä aineistoa ja tietotaitoa;

(d) siirtää järjestelmä toiseen laitealusta- tai käyttöjärjestelmäympäristöön tai maantieteelliseen paikkaan; ja

(e) siirtää järjestelmän käyttöoikeuksia tilaajan lukuun toimiville kolmansille tahoille, mikäli tilaajan tehtävien hoito tai uudelleenjärjestelyt sitä edellyttävät.

15.3 Sopijapuolet sitoutuvat sopimaan erikseen Helsingin seudun kauppakamarin IndividuaaliEscrow- tai RyhmäEscrow-mallisopimuksen tai niiden tilalle tulleen mallisopimuksen mukaisesta taikka muusta markkinakäytännön mukaisesta tilaajan hyväksymästä escrow-järjestelystä koskien Esko-järjestelmien sekä toimittajan tilaajakohtaisten toteutusten kone- ja lähdekielisiä versioita. Selvyyden vuoksi todetaan, että tämä kohta 15.3 ei koske liitännäisjärjestelmiä tai niiden tilalle sopimuksen aikana toimitettuja korvaavia liitännäisjärjestelmiä/-ratkaisuja. Tilaajalla on oikeus saada hallinta- ja käyttöoikeus järjestelmän kone- ja lähdekieliseen versioon escrow-sopimuksen ehtojen mukaisesti sekä tämän jälkeen oikeus itse tai ulkopuolisen palveluntuottajan avustuksella muuttaa ja kehittää järjestelmää edelleen omaan käyttöönsä. Toi-

mittaja vastaa escrow-järjestelyn kustannuksista. Escrow-sopimuksessa on sovittava, että järjestelmän lähdekoodi luovutetaan ainoastaan:

(a) sopijapuolten yhteisestä pyynnöstä;

(b) toimittaja on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan taikka toimittajan toiminta muutoin lakkaa taikka toimittajan taloudellinen tilanne on heikentynyt olennaisesti siten, että on ilmeistä, ettei toimittaja kykene täyttämään tämän sopimuksen mukaisia sopimusvelvoitteitaan;

(c) toimittaja on lopettanut järjestelmän ylläpidon, järjestelmän ylläpitoon liittyvän liiketoimintansa taikka siirtänyt kolmannelle osapuolelle joko (i) tekijänoikeuden järjestelmään tai (ii) järjestelmää taikka sen ylläpitoa koskevan liiketoimintansa eivätkä tilaaja ja kyseinen kolmas osapuoli kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun tilaaja on saanut siirrosta tiedon, ole sopineet kirjallisesti muusta menettelystä; tai

(d) toimittaja on olennaisesti laiminlyönyt tämän sopimuksen mukaisen velvollisuutensa eikä ole korjannut laiminlyöntiä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun tilaaja on ilmoittanut toimittajalle laiminlyönnistä kirjallisesti.

15.4 Käyttäessään kohdan 15.2 mukaisia oikeuksia tilaaja huolehtii siitä, että toimittajan liikesalaisuudet pysyvät salassa julkisuuslain mukaisesti.

15.5 Tämän kohdan 15 ehdot eivät kuitenkaan koske valmisohjelmistoja, jollei toisin ole sovittu. Valmisohjelmiston käyttöoikeuksiin sovelletaan valmisohjelmiston valmistajan tai tekijänoikeudenhaltijan määrittelemiä käyttöoikeusehtoja, jotka tilaaja on hyväksynyt.

16 SOPIMUSSAKKO

16.1 Palvelutasoalitusten sanktiointi

16.1.1 Järjestelmän palvelutasojen alitusten sanktiointi on kuvattu liitteessä [*palvelutasoliite*].

16.2 Asiantuntijapalveluiden viivästyminen

16.2.1 Mikäli asiantuntijapalvelun suoritukselle on sovittu määräpäivä ja suoritus tai sen osa viivästyy ko. määräpäivästä toimittajan vastuulla olevasta syystä, toimittaja maksaa tilaajalle sopimussakkoa jokaiselta alkavalta seitsemän (7) päivän pituiselta ajanjaksolta, jolla toimittaja ylittää suoritukselle tai sen osalle sovitun määräpäivän. Sopimussakko kultakin edellä mainitulta ajanjaksolta on 0,5 prosenttia viivästyneen suorituksen kohteen arvolisäverottomasta hinnasta. Sopimussakko on kuitenkin enintään 7,5 prosenttia kyseisestä hinnasta.

16.2.2 Mikäli asiantuntijapalvelun suoritukselle ei ole sovittu määräpäivää, mutta asiantuntijapalvelun aloittamiselle on sovittu aloitusajankohta tilauksessa ja aloitus viivästyy toimittajan vastuulla olevasta syystä, toimittaja maksaa tilaajalle sopimussakkoa jokaiselta alkavalta seitsemän (7) päivän pituiselta ajanjaksolta, jolla toimittaja ylittää suoritukselle tai sen osalle sovitun aloituspäivän. Sopimussakko kultakin edellä mainitulta ajanjaksolta on 0,5 prosenttia viivästyneen suorituksen kohteen arvolisäverottomasta hinnasta. Sopimussakko on kuitenkin enintään 7,5 prosenttia kyseisestä hinnasta.

16.3 Avainhenkilöitä koskeva sopimussakko

16.3.1 Mikäli kohdassa 10.7.1 nimetty avainhenkilö ei ole tilaajan käytettävissä, on toimittaja velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkoa viisikymmentätuhatta (50 000) euroa jokaista

avainhenkilöä kohden, joka ei ole käytettävissä. Mikäli avainhenkilö ei ole käytettävissä toimittajasta johtumattomasta syystä (esimerkiksi pitkä sairaspoissaolo, vanhempainvapaa, irtisanoutuminen tai muu edellä mainittuihin rinnastettava syy), ei sopimussakkoa sovelleta.

16.3.2 Jos toimittaja vaihtaa avainhenkilön kohdassa 10.7 sovitun vastaisesti ilman tilaajan etukäteen antamaa kirjallista suostumusta eikä peruuta vaihtoa viivytyksettä toimittajan kirjallisen huomautuksen jälkeen, on toimittaja velvollinen maksamaan tilaajalle sopimussakon, jonka suuruus on viisikymmentätuhatta (50 000) euroa kutakin sopimusrikkomusta kohden.

16.4 **Tietosuojavelvoitteiden rikkomusten sopimussakko**

16.4.1 Tilaaja on oikeutettu saamaan toimittajalta viisikymmentätuhatta (50 000) euroa sopimussakkoa jokaista liitteen [*tietosuojaliite*] olennaista rikkomusta ja laiminlyöntiä kohden. Rikkomukset ja laiminlyönnit, jotka johtavat tilaajan velvollisuuteen maksaa vahingonkorvausta rekisteröidylle, sekä muut vakavuudeltaan näihin rinnastuvat rikkomukset ja laiminlyönnit oikeuttavat tilaajan aina tämän alakohdan mukaiseen sopimussakkoon.

16.4.2 Jos toimittaja samalla teolla yhtä aikaa rikkoo useita liitteen [*tietosuojaliite*] velvoitteita, katsotaan se kuitenkin vain yhdeksi sopimussakkoon oikeuttavaksi rikkomukseksi.

16.5 **Tietoturvavelvoitteiden rikkomusten sopimussakko**

16.5.1 Tilaaja on oikeutettu saamaan toimittajalta viisikymmentätuhatta (50 000) euroa sopimussakkoa jokaista liitteen [*tietoturvaliite*] olennaista rikkomusta ja laiminlyöntiä kohden.

16.5.2 Jos toimittaja samalla teolla yhtä aikaa rikkoo useita liitteen [*tietoturvaliite*] velvoitteita, katsotaan se kuitenkin vain yhdeksi sopimussakkoon oikeuttavaksi rikkomukseksi.

16.6 **Muut sopimussakot**

16.6.1 Kiellettyihin kilpailunrajoituksiin sovelletaan JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 21 mukaista sanktiointia.

16.6.2 Mikäli toimittaja ei korjaa auditoinnissa havaittuja toimittajasta tai sen alihankkijasta johtuvia puutteita tai virheitä kohdan 18.2 mukaisesti sovitussa aikataulussa, on toimittaja velvollinen maksamaan tilaajalle sopimussakkoa kymmenentuhatta (10 000) euroa.

16.7 **Yleistä sopimussakoista**

16.7.1 Sopimussakon maksuvelvollisuus ei edellytä, että tilaajalle on aiheutunut vahinkoa tai että tilaaja näyttäisi toteen sille aiheutuneen vahingon määrän. Mikäli tilaajalle aiheutuvan vahingon määrä ylittää sopimussakon määrän, tilaajalla on oikeus vaatia toimittajalta lisäksi vahingonkorvausta sopimussakon määrän ylittävältä osalta.

16.7.2 Tilaajan tulee vaatia sopimussakkoa toimittajalta kirjallisesti ja ilmoittaa samalla sopimussakon perusteena olevasta rikkomuksesta tai laiminlyönnistä. Mikäli rikkomus tai laiminlyönti on luonteeltaan korjattavissa, tilaajan on annettava toimittajalle mahdollisuus korjata rikkomus kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa vaatimuksesta ja sopimussakko tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tilaajan kirjallisesta vaatimuksesta, ellei rikkomusta ole korjattu ja toimittaja ole ilmoittanut korjaamisesta tilaajalle kirjallisesti kyseisen määräajan kuluessa.

17 VAHINGONKORVAUS JA VASTUUNRAJOITUS

17.1 JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdan 11(3) sijasta sopimukseen perustuva sopijapuolen vahingonkorvausvelvollisuus toiselle sopijapuolelle kalenterivuoden aikana sattuneista vahingoista on mahdolliset viivästys-, palvelutaso- tai muut sopimussakot tai hyvitykset mukaan lukien yhteensä enintään tämän sopimuksen perusteella maksettavien maksujen kokonaismäärä vahingonkorvauksen perusteena olevaa tapahtumaa tai laiminlyöntiä edeltävän 12 kuukauden ajalta. Jos laskutusta on ollut vähemmän kuin 12 kuukautta, kokonaismäärä on kohdan 14.1.1 mukainen kuukausihinta kerrottuna 12:lla.

17.2 Mikäli toimittaja tuhoaa, hävittää tai muuttaa ilman tilaajan kirjallista lupaa tilaajan aineistoa, toimittajan vastuu tilaajan aineiston tuhoutumisesta, katoamisesta tai muuttumisesta ja näistä aiheutuneista kuluista, kuten aineistojen uudelleen luomisen aiheuttamista kustannuksista, on kolminkertainen kohdassa 17.1 sovittuun verrattuna. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja ei vastaa tilaajan itsensä tai infrastruktuuripalvelujen tarjoajan aiheuttamista tilaajan aineiston tuhoutumisesta, katoamisesta tai muuttumisesta.

17.3 Jos liitteissä [*tietosuojaliite*] ja [*tietoturvaliite*] on sovittu erikseen vahingonkorvauksista ja/tai vastuunrajoituksista, niissä sovittuja ehtoja sovelletaan itsenäisesti tämän kohdan 17 sijasta.

17.4 Sopijapuolet vastaavat omista vahingoistaan eikä niillä ole oikeutta vahingonkorvaukseen tai muuhun korvaukseen toteutumatta jääneestä sopimuskaudesta, jos tuomioistuin määrää tähän sopimukseen liittyen hankintalain 154 §:ssä tarkoitetun tehottomuusseuraamuksen tai sopimuskauden lyhentämisen.

17.5 Muilta osin vahingonkorvauksiin sovelletaan, mitä JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdassa 11 on sovittu.

18 TARKASTUSOIKEUS

18.1 Sen lisäksi, mitä JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdassa 22 on sovittu, toimittaja on velvollinen tarjoamaan auditoijalle pääsyn tarvittaviin työtiloihin ja antamaan tarvittavat tiedot auditoinnin suorittamiseksi.

18.2 Toimittajan tulee ilman erillistä veloitusta korjata auditoinnissa havaitut toimittajasta tai sen alihankkijasta johtuvat virheet ja puutteet tarkastuksen kohteena olleissa asioissa viipymättä. Sopijapuolet voivat sopia tarkemmasta korjaamisaikataulusta. Lisäksi toimittajan tulee ilman erillistä veloitusta raportoida korjaavien toimenpiteiden edistymisestä tilaajalle.

18.3 Tilaajan auditointioikeus koskee myös toimittajan kokonaisjärjestelmään tuottamiseen ja toimittamiseen osallistuvia alihankkijoita. Toimittaja on velvollinen sopimuksissaan tällaisten alihankkijoiden kanssa varmistamaan sen, että kukin alihankkija on osaltaan sitoutunut tämän luvun mukaiseen tilaajan auditointioikeuteen.

19 SOPIMUKSEN SIIRTO

19.1 Tilaajalla on oikeus siirtää sopimus sekä siihen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa kokonaan tai osittain kolmannelle, jolle tilaajan hoitamat tehtävät kokonaan tai osittain siirtyvät tai siirretään. Siirrosta on ilmoitettava toimittajalle etukäteen kirjallisesti.

19.2 Mikäli toinen hyvinvointialue tai sen osa yhdistetään tilaajaan, tilaajalla on oikeus laajentaa sopimus kattamaan myös tällaisen yhdistetyn hyvinvointialueen tai sen osan. Mikäli toimittajan tähän sopimukseen liittyvät kustannukset tällaisen yhdistymisen myötä todistettavasti kasvavat, sitoutuvat sopijapuolet neuvottelemaan yhdistymisen vaikutuksista sopimuksen mukaisiin jatkuvien palvelujen hintoihin. Jos neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen, on toimittajalla oikeus tarkistaa tämän sopimuksen mukaisia jatkuvien palvelujen hintoja kustannusten lisäystä vastaavasti, kuitenkin enintään siten, että 40 % osuus hinnasta pysyy muuttumattomana ja 60 % voidaan korottaa suhteessa siihen, kuinka paljon tilaajan vastuulle lain mukaan

kuuluva väestömäärä kasvaa yhdistymisen myötä. Samassa yhteydessä kohdan 14.4 mukaiset hinnan tarkistukset kiinnitetään asukasmäärän osalta yhdistymisestä ja siihen liittyvästä hintojen muutoksesta eteenpäin yhdistyneiden hyvinvointialueiden kokonaisasukasmäärään.

19.3 Lisäksi osapuolet sopivat erikseen laajennuksen aiheuttamista käyttöönotto-, migraatio-, integraatio-, konfiguraatio- tai muista kertaluonteisista töistä ja niiden korvauksista.

19.4 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen on tarkoitus jatkossa tuottaa yhteiset tietohallintopalvelut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle [(y-tunnus 3221326-2, **"Pohde"**)] ja Lapin hyvinvointialueelle [(y-tunnus 3221332-6, **"Lapha"**)]. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella ja Lapin hyvinvointialueella on yhdessä oikeus ilmoittaa toimittajalle tämän sopimuksen voimassaoloaikana, että tilaajan ja toimittajan välinen sopimus asiakas- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä siihen liittyvistä tukipalveluista siirretään sellaisenaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen nimiin. Elleivät sopijapuolet nimenomaisesti toisin sovi, kohdan 14.4 mukaiset hinnanmuutokset lasketaan kuitenkin edelleen erikseen Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin hyvinvointialueen osalta.

19.5 JIT 2025 – Yleiset ehdot kohtia 15(1) ja 16 ei sovelleta.

20 SOPIMUSKAUSI JA SOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

20.1 Sopimus tulee voimaan [pp].[kk].2026. Sopimus on määräaikainen ja voimassa kymmenen (10) vuotta voimaantulopäivästä.

20.2 Voimaan tullessaan tämä sopimus korvaa kokonaisuudessaan kaikki tilaajan ja Esko Systems Oy:n väliset jatkuvia palveluja koskevat aiemmat sopimukset. Tilaajan ja Esko Systems Oy:n väliset toimitussopimukset, joiden täyttäminen on tämän sopimuksen voimaan tullessa vielä kesken, sekä niihin sovellettavat puitesopimus ja muut liitännäissopimukset pysyvät voimassa kunkin toimituksen valmistumiseen asti. Sopimuksissa mahdollisesti annetut takuut pysyvät kuitenkin voimassa aiemman sopimuksen mukaisesti takuun voimassaoloajan päättymiseen asti.

20.3 Määräaikaisen sopimuskauden jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Jatkokauden aikana tilaaja voi irtisanoa sopimuksen kahdentoista (12) kuukauden irtisanomisajalla ja toimittaja kahdenkymmenenneljän (24) kuukauden irtisanomisajalla. Muilta osin sopimusta sovelletaan jatkokaudella kaikilta osin samoilla ehdoilla ja hinnoilla, jotka olivat voimassa määräaikaisen sopimuskauden päättyessä.

20.4 Kummallakin sopijapuolella on oikeus irtisanoa jatkuvat palvelut kunkin yksittäisen liitännäisjärjestelmän osalta ilmoittamalla tästä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle. Tältä osin irtisanomisaika on liitteen [*liitännäsisopimusten irtisanomisajat*] mukainen.

20.5 Sen lisäksi, mitä on sovittu JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdassa 13, tilaajalla on oikeus irtisanoa välittömin vaikutuksin tämä sopimus tai sen osa kesken määräaikaisen sopimuskauden seuraavissa tilanteissa:

(a) Järjestelmässä on toimittajasta johtuva virhe, joka (i) estää järjestelmän käytön tai aiheuttaa merkittävää haittaa järjestelmän käytölle, estää tilaajaa suorittamasta lainsäädäntöön perustuvia velvoitteitaan taikka aiheuttaa riskin potilasturvallisuudelle tai potilas- ja asiakastietojen turvallisuudelle ja (ii) jota toimittaja ei ole pyynnöstä huolimatta korjannut tai jonka kiertämiseksi toimittaja ei ole toimittanut käyttäjän kannalta kohtuullista ohjeistusta. Selvyyden vuoksi todetaan, että tämä kohta ei koske tilannetta, jossa virhe aiheutuu tilaajan vastuulla olevista infrastruktuuripalveluista, tilaajan valitsemista kolmansien osapuolien järjestelmistä tai tilaajan omista toimista tai laiminlyönneistä.

(b) Toimittaja ryhtyy toimenpiteeseen, joka voi vaikuttaa olennaisesti jatkuvien palveluiden toimittamiseen siten, että on syytä olettaa toimittajan sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan, ja tällä seikalla on tämän sopimuksen toimivuudelle oleellinen merkitys ja toimittaja tämän tiesi tai toimittajan olisi tullut se tietää.

(c) Toimittaja on laiminlyönyt velvollisuutensa päivittää järjestelmän jatkokehitystä koskeva tiekartta tai jättänyt täyttämättä järjestelmän jatkokehitystä koskevaan tiekarttaan sitovasti merkityn toiminnallisuuden tai ominaisuuden sovitussa ajassa.

(d) Sopimussakon maksamiseen johtanut peruste on syntynyt saman kohdan 16 alakohdan perusteella vähintään kolme (3) kertaa kolmen (3) vuoden aikana.

(e) Tilaaja on reklamoinut toimittajaa samasta asiasta kirjallisesti yli kolme (3) kertaa 12 kuukauden ajanjaksolla edellyttäen lisäksi että (i) reklamaation kohteena olevaa asiaa ei ole korjattu 30 päivän kuluessa viimeisimmästä reklamaatiosta ja (ii) reklamaatiot eivät ole olleet ilmeisen perusteettomia.

20.6 Sen lisäksi, mitä on sovittu JIT 2025 – Yleiset ehdot kohdassa 12, tilaajalla on oikeus purkaa tämä sopimus tai sen osa:

(a) Mikäli kohdan 5.2.4 mukaiset purun edellytykset täyttyvät.

(b) Mikäli yksi (1) Esko-järjestelmän tai liitännäisjärjestelmän käyttöönottoprojektin toimitussopimus on purettu, tilaajalla on oikeus purkaa se osuus tästä sopimuksesta, joita tilaaja ei voi edellä mainitun purkamisen johdosta olennaisilta osin enää käyttää hyödykseen.

(c) Mikäli toimittaja asetetaan konkurssiin, selvitystilaan tai joutuu sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että on syytä olettaa sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan tai sopimusvelvoitteiden täyttyminen vaarantuu.

(d) Jatkuvissa palveluissa on siinä ilmenneiden virheiden tai niiden korjaamista koskevien odotus- tai korjausaikojen perusteella osoittautunut niin huonolaatuiseksi tai virheelliseksi, että järjestelmän jatkuva palvelu ei hyväksytyn käyttöönoton jälkeisenä aikana ole kokonaisuudessaan tai olennaisilta osiltaan käytettävissä sovitusti vähintään yhden (1) kuukauden yhtäjaksoisena aikana.

(e) Liitteessä [*palvelutasoliite*] sovittu palvelutaso alittuu merkittävästi siten, että tilaaja on oikeutettu saman palvelumittarin palvelumaksuhyvitykseen viitenä (5) perättäisenä kuukautena tai viitenä (5) yksittäisenä kalenterikuukautena minkä tahansa kahdentoista (12) peräkkäisen kalenterikuukauden muodostaman ajanjakson aikana.

20.7 Ennen kohdan 20.5(b) tai (c) mukaista irtisanomista välittömin vaikutuksin tai kohdan 20.6 mukaista purkamista tilaajan on reklamoitava purkamisen perusteesta kirjallisesti toimittajalle sekä, mikäli perusteena oleva sopimusrikkomus, virhe tai muu syy on korjattavissa, annettava toimittajalle mahdollisuus korjata kyseinen sopimusrikkomus, virhe tai muu syy vähintään 30 päivän pituisen määräajan kuluessa kyseisestä irtisanomis- tai purkamisuhkaisesta reklamaatiosta.

20.8 Mikäli tilaaja purkaa tai irtisanoo jonkin järjestelmän, tilaajalla on oikeus purkaa tai irtisanoa samoin ehdoin myös sellaisten kokonaisjärjestelmään kuuluvien muiden järjestelmien jatkuvat palvelut ja/tai käyttöönotot, joita tilaaja ei voi edellä mainitun purkamisen tai irtisanomisen johdosta olennaisilta osin enää käyttää hyödykseen.

20.9 Tilaajan irtisanoessa sopimuksen kohdan [**Error! Reference source not found.** tai] 20.5 mukaisesti, toimittajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu sopimuksen päättymishetkeen mennessä tuotetuista palveluista tai toimitetuista tuotteista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen sopimuksen päättymisen takia. Tilaajan purkaessa sopimuksen tai sen osan kohdan 20.6 alakohdan (a), (b) tai (d) mukaisesti, tilaajalla on käyttöönottoprojektien osalta oikeus vaatia sopimuksen kohteena olevat suoritukset palautettavaksi puolin ja toisin siltä osin, mihin purkaminen kohdistuu. Edellä mainittua lausetta sovelletaan jatkuvien palvelujen osalta kuitenkin siten, että velvollisuus palauuttaa suoritukset rajoittuu purkamiseen johtaneen reklamaation tekemisestä alkavaan ajanjaksoon.

20.10 JIT 2025 – Palvelut kohtaa 9 ei sovelleta.

20.11 Sopimusmääräykset, jotka on tarkoitettu sovellettaviksi myös sopimuksen päättymisen jälkeen, pysyvät voimassa sopimussuhteen lakkaamisesta huolimatta.

20.12 Osapuolet toteavat selvyyden vuoksi, että liitteenä 18 olevan palveluhyvityssopimuksen voimassaolo ei ole riippuvainen tämän sopimuksen kestosta, vaan palveluhyvityksen voimassaolosta on erikseen säädetty palvelusopimuksessa.

21 VAKUUTUKSET

21.1 Toimittajalla tulee olla lakisääteiset ja muut kokonaisjärjestelmän tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.

21.2 Toimittajalla on oltava tämän sopimuksen mukaiset palvelut kattava toiminnan vastuuvakuutus. Vastuuvakuutuksen vakuutusmäärä on vähintään kymmenen miljoonaa (10 000 000) euroa. Mikäli vastuuvakuutus ei kata täysimääräisesti aiheutuneita vahinkoja, vastaa toimittaja kuitenkin vahingoista tämän ylimenevältä osin tämän sopimuksen mukaisesti.

21.3 Toimittajan on tilaajan pyynnöstä toimitettava tilaajalle todistus vastuuvakuutuksen voimassaolosta.

22 AVUSTAMISVELVOLLISUUS

22.1 JIT 2025 – Palvelut kohdan 8(2) sijasta avustamisvelvollisuus alkaa jo ennen sopimuksen päättymistä, kun sopimus on irtisanottu tai purettu päättyväksi tai kun tilaaja ilmoittaa käynnistävänsä hankinnan, joka koskee sopimuksen alaisia palveluja. Avustamisvelvollisuus jatkuu tilaajan yksinomaisen harkinnan mukaan enintään kahdeksantoista (18) kuukautta tämän sopimuksen päättymisen jälkeen, elleivät sopijapuolet toisin erikseen sovi.

22.2 Sen lisäksi, mitä on sovittu JIT 2025 – Palvelut kohdassa 8, toimittajan on osallistuttava uuden palvelutoimittajan vastuulla olevan jatkuvien palveluiden siirtoa koskevan suunnitelman laatimiseen. Suunnitelma sisältää:

(a) toimenpiteet, jotka ovat tarpeen jatkuvien palvelujen korvaamiseksi tilaajan tai kolmannen osapuolen palveluilla tilaajan toiminnan katkeamatta;

(b) siirtymisen aikataulut;

(c) siirtoon liittyvien osapuolten vastuunjaot ja tehtäväluettelot;

(d) resurssitarpeet ja niiden allokointi;

(e) ehdotuksen siirron organisoinniksi nimettyine henkilöineen ja työmääräarvioineen;

(f) suunnitelman siitä, miten tilaaja tai tilaajan määräämä kolmas osapuoli perehdytetään palvelutoimintoihin;

(g) suunnitelman, miten ei-siirrettävien apuvälineiden ja ohjelmistojen toiminnot tarkoituksenmukaisesti korvataan; sekä

(h) mahdolliset lisätarpeet, jotka ovat tarpeen palvelutoimittajan vaihdon onnistumiseksi.

Alasajoprojektin ja sopijapuolten muista velvollisuuksista sovitaan tarkemmin alasajoprojektia koskevassa sopimuksessa.

22.3 Avustamisvelvollisuuden tehtävien työmäärä ja veloitukset tulee arvioida ja määrittää kohtuullisiksi. Alasajoprojektista veloitetaan sopimuksen liitteen [*hinnasto*] asiantuntijapalvelun yksikköhintojen mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittajalla on kuitenkin aina oikeus laskuttaa jatkuvista palveluista irtisanomishetkellä liitteen [*hinnasto*] mukaisesti avustusvelvollisuuden päättymiseen asti.

23 MUUTOKSET

23.1 Tätä sopimusta voidaan muuttaa hankintalainsäädännön mainituin perustein. Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain sopijapuolten kirjallisella sopimuksella.

23.2 Selvyyden vuoksi todetaan, että sopimusmuutoksena ei pidetä (i) yhteyshenkilöiden muuttamista, (ii) alihankkijoita koskevan listan muuttamista kohdan 13.1 mukaisesti tai (iii) kehittämissuunnitelman päivittämistä tämän sopimuksen mukaisesti.

23.3 Jos sopimuskaudella tapahtuu olennainen ja ennakoimaton muutos, sopijapuolet sitoutuvat tarkastelemaan sopimuksen kaupallista ja toiminnallista tasapainoa sekä neuvottelemaan vilpittömästi ehtojen mahdollisesta tarkistamisesta siltä osin kuin hankintalainsäädännön mukaan on mahdollista.

24 YHTEYSHENKILÖT

24.1 Kaikki sopijapuolille osoitetut ilmoitukset, tiedonannot, vaatimukset tai muut tähän sopimukseen liittyvät yhteydenotot on toimitettava sähköpostitse vastaanottokuittauksin, kirjattuna kirjeenä tai muuten todistettavasti kirjallisesti käyttäen seuraavia yhteystietoja:

Tilaajalle:
Yhteyshenkilö: [ ]
Postiosoite: [ ]
Sähköposti: [ ]

Toimittajalle:
Yhteyshenkilö: [ ]
Postiosoite: [ ]
Sähköposti: [ ]

24.2 Sopijapuolella on oikeus muuttaa edellä mainittuja yhteystietojaan sekä lähetysten vastaanottajaa ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle.

25 ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

25.1 Tähän aiesopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

25.2 Kaikki tästä aiesopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on kolmijäseninen, välimiesmenettelyn paikka on Oulu ja menettelyn kieli on suomi. Välimiesmenettelyssä voidaan kuitenkin toimittaa asiakirjoja ja muita materiaaleja todistelutarkoituksessa niin suomen kuin englannin kielellä.

25.3 JIT 2025 – Yleiset ehdot kohtaa 25 ei sovelleta.

26 ALLEKIRJOITUKSET

Tämä sopimus on allekirjoitettu sähköisesti.

Tilaaja	*Toimittaja*
nimi *titteli*	*nimi* *titteli*
nimi *titteli*	*nimi* *titteli*